

Teatis nr

Sisukord

Lehekül

I Teave

Ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide vahelise partnerluslepinguga loodud parlamentaarne ühisassamblee

Üheksas istungjärk toimus 18.–21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

2005/C 272/01

Esmaspäeval, 18. aprillil 2005 toimunud istungi protokoll

Pidulik avaistung	1
Parlamentaarne ühisassamblee istung	1
1. Parlamentaarne ühisassamblee koosseis	1
2. Nende esindajate akrediteerimine, kes pole parlamendiliikmed	1
3. Asendusliikmed	1
4. Päevakorra projekti vastuvõtmine (AKV-EL/3748/rev. 2)	1
5. AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee 8. istungjärgu viimase istungi protokolliga heakskiitmine (ELT C 80, 1.4.2005)	2
6. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri Kofi Annani teade AKV-ELi parlamentaarnele ühisassambleele millenniumi arengueesmärkide kohta	2
7. María Elena Valenciano Martínez-Orozco ja Donald Ramotari (Guyana) aruanne (sotsiaal- ja keskkonnakomisjoni nimel) AKV riikides üldise alghariduse ning soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel tehtud edusammude kohta millenniumi arengueesmärkide kontekstis	2
8. Raport majanduspartnerite ja tööturu osapoolte tegevuse kohta	2
9. Kiireloomulised teemad 1: olukord Sudaanis	2

2005/C 272/02

Teisipäeval, 19. aprillil 2005 toimunud istungi protokoll

1. Asendusliikmed	4
2. Kiireloomulised teemad 2: olukord Aafrika Suurte järvede piirkonnas	4
3. Hr de Sousa (Angola) avaldus Marburgi hemorraagilise palaviku puhangu kohta Angolas	4
4. Arengu ja humanitaarabi eest vastutava komisjoni liikme Louis Micheli avaldus	4
5. Küsimused komisjonile — hr Michel	4
6. AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee Haagis toimunud 8. istungjärgu resolutsioonide elluviimine komisjoni poolt	4
7. Arutelu komisjoniga — hr Michel	4
8. Koostöö ja humanitaarmeetmete ministri (Luksemburg), ELi nõukogu eesistuja Jean-Louis Schiltzi avaldus	5
9. Välisministri (Cape Verde) ja AKV nõukogu eesistuja Victor Borgesi avaldus	5
10. Küsimused nõukogule	5
11. Arutelu nõukoguga	5
12. Väliskaubanduse eest vastutava komisjoni liikme Peter Mandelsoni arenguaruanne majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste kohta (<i>resolutsiooni ei võeta vastu</i>)	5
13. Punkti 5 jätkamine — hr Mandelson	5
14. Arutelu komisjoniga — hr Mandelson	6

2005/C 272/03

Kolmapäeval, 20. aprillil 2005 toimunud istungi protokoll

1. Asendusliikmed	7
2. Esmaspäeval, 18. aprillil 2005 toimunud istungi protokoll kinnitamine	7
3. José Ribeiro e Castro ja hr Salomão (Mosambiik) aruanne (poliitikakomisjoni nimel) konfliktijärgse taastamise kohta AKV riikides	7
4. Kaasesimehe teade	7
5. Thierry Cornillet' ja David Matongo (Sambia) aruanne (majanduse, rahanduse ja kaubanduse komisjoni nimel) Euroopa Arengufondi eelarvesse kaasamise kohta	7
6. Arutelu 2004. aasta detsembri tsunami tagajärgede üle AKV riikides ja tulevikus võetavate meetmete üle	7

2005/C 272/04

Neljapäeval, 21. aprillil 2005 toimunud istungi protokoll

1. Asendusliikmed	8
2. Teisipäeva, 19. aprilli hommikul ja pärastlõunal ning kolmapäeva, 20. aprilli hommikul toimunud istungi protokollki kinnitamine	8
3. Arutelu 2004. aasta detsembri tsunami tagajärgede üle AKV riikidele ning tulevikus võetavad meetmed	8
4. Arutelu olukorra üle Togos	8
5. Nõukodade kokkuvõtvad aruanded:	8
6. Kolme alalise komisjoni poolt esitatud aruannetes sisalduvate resolutsioonide ettepanekute hääletamine:	8
7. Kiireloomuliste resolutsiooni ettepanekute hääletamine:	8
8. Bamako deklaratsioon millenniumi arengueesmärkide kohta	8
9. Muud küsimused	9
10. AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 10. istungjärgu toimumise aeg ja koht	9
I lisa Parlamentaarset ühisassamblee liikmete alfabeetiline nimekiri	10
II lisa 18.–21. aprillil Bamakos toimunud istungjärgu kohalviibijate nimekiri	13
III lisa Vastuvõetud resolutsioonid ja deklaratsioonid	17

I

*(Teave)*ÜHELT POOLT AAFRIKA, KARIIBI MERE JA VAIKSE OOKEANI RIIKIDE NING TEISELT POOLT
EUROOPA ÜHENDUSE JA LIIKMESRIIKIDE VAHELISE PARTNERLUSLEPINGUGA LOODUD PARLAMEN-
TAARNE ÜHISASSAMBLEE

BAMAKO

(Mali)

ESMASPÄEVAL, 18. APRILLIL 2005 TOIMUNUD ISTUNGI PROTOKOLL

*(2005/C 272/01)**(Istung algas kell 11.00)***Pidulik avaistung**

Assamblee ees astuvad üles: Bamako piirkonnavanem Moussa Badoulaye Traoré, Mali rahvuskogu esimees Ibrahim Boubacar Kéita, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimees Sharon Hay Webster, parlamentaarse ühisassamblee kaasesimees Glenys Kinnock ja Mali Vabariigi president Amadou Toumani Touré, kes kuulutab 9. istungjärgu avatuks.

(Istung katkestati kell 13.15 ja see jätkus kell 15.25)

EESISTUJA: pr HAY WEBSTER

*kaasesimees***Parlamentaarse ühisassamblee istung**

Kaasesimees tervitas kõiki osalejaid ja teatas neile, et reedel, 15. aprillil 2005 loodi Bamakos AKV nõuandev assamblee. See tähtis sündmus langes kokku AKV riikide 30. aastapäevaga.

1. Parlamentaarse ühisassamblee koosseis

Kaasesimees teatas, et parlamentaarse ühisassamblee liikmete nimekiri pannakse protokollis juurde lisana sellisel kujul, nagu see AKV riikide võimude ja Euroopa Parlamendi presidendi poolt edastati.

**2. Nende esindajate akrediteerimine, kes pole parlamendi-
liikmed**

Kaasesimees teatas, et AKV riikide võimud on saatnud nende esindajate nimekirja, kes pole parlamendiliikmed. Vastavalt partnerluslepingu artikli 17 lõikele 1 ning parlamentaarse ühisassamblee kodukorra artiklile 1 tegi ta ettepaneku need esindajad akrediteerida ja märkida nende nimed protokollis lisatavasse nimekirja.

Parlamentaarne ühisassamblee väljendas nõusolekut.

3. Asendusliikmed

Kaasesimees teatas järgmistest asendusliikmetest: Mauro (Dauli asendaja), Schröder (Langendriesi asendaja), van den Berg (Bullmanni asendaja), Pistelli (Buski asendaja), Morgantini (Wurtzi asendaja) ja R. Czarnecki (Kozłiki asendaja).

4. Päevakorra projekti vastuvõtmine (AKV-EL/3748/rev. 2)

Kaasesimees teatas järgmistest esitamistähtaegadest:

— alaliste komisjonide raportites sisalduvaid resolutsiooni ettepanekuid puudutavad muudatusettepanekud: esmaspäev, 18. aprill kell 18:00;

- hääletusele pandavate kompromissresolutsioonide ettepanekuid puudutavad muudatusettepanekud: teisipäev, 19. aprill kell 15:00;
- hääletusprotseduure puudutavad menetlused: neljapäev, 21. aprill kell 9:00, kirjalikult.

Sõna võtsid: De Sousa (Angola), Weldegiorgis (Eritrea), Gessesse (Etioopia), Martínez Martínez ja Davies (Lõuna-Aafrika).

Päevakorra projekt võeti vastu käesolevas protokollis esitatud kujul.

5. AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 8. istungjärgu viimase istungi protokolliga heakskiitmine (ELT C 80, 1.4.2005)

Protokoll kiideti heaks.

6. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri Kofi Annani teade AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele millenniumi arengueesmärkide kohta

Kaasesimees luges AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele ette Kofi Annani teate.

7. María Elena Valenciano Martínez-Orozco ja Donald Ramotari (Guyana) aruanne (sotsiaal- ja keskkonnakomisjoni nimel) AKV riikides üldise alghariduse ning soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel tehtud edusammude kohta millenniumi arengueesmärkide kontekstis

Pr Valenciano Martínez-Orozco tutvustab oma aruannet. Hr Polisi (Rwanda) võtab sõna kaasraportööri hr Ramotari (Guyana) nimel.

ÜRO arenguprogrammi millenniumi arengueesmärkide täitevkoordinaator pr Herfkens annab aru AKV riikide edusammudest millenniumi eesmärkide saavutamisel ning väljendab lootust, et Euroopa Liit peab ajakavast kinni. Ta viitab sellega seoses selgesõnaliselt parlamendi liikmete rollile.

Sõna võtsid: Straker (Saint Vincent ja Grenadiinid), Martens, Safuneituuga (Samoa), Scheele, Faure (Seišellid), Hall, Akpovi (Benin), Aubert, Metsing (Lesotho), Bowis, Davies (Lõuna-Aafrika), van den Berg, Osei-Prempeh (Ghana), Klass, Ouaidoung (Tšaad), Martínez Martínez, Sebetlela (Botswana), Gröner, Bawa Bwari (Nigeeria), Fernandes, Kamuntu (Uganda), Obiang Ndong (Gabon), Herfkens ja Manservisi (Euroopa Komisjon).

8. Raport majanduspartnerite ja tööturu osapoolte tegevuse kohta

Sõna võtsid: Vever ja Florio (AKV-ELi järelevalvekomisjon).

EESISTUJA: pr KINNOCK

kaasesimees

9. Kiireloomulised teemad 1: olukord Sudaanis

Sõna võtsid: Hay Webster, Morgantini, Beda (Sudaan), Schnellhardt, Dawaleh (Djibouti), Gomes, Gessesse (Etioopia), Pistelli, Weldegiorgis (Eritrea), Schluyster, Kamuntu (Uganda), Goudin, Bawa Bwari (Nigeeria), Czarnecki, Bowis, Carlotti, Ouaidoung (Tšaad), Hall, Gahler, van den Berg, Van Hecke, Schröder, Novak ja Manservisi (komisjon).

Istung lõppes kell 19.25.

ESMASPÄEVAL, 18. APRILLIL 2005 TOIMUNUD ISTUNGI PROTOKOLLI LISA

Nende esindajate akrediteerimine, kes pole parlamendiliikmed

BARBADOS

Yvette GODDARD

Barbadosse Suursaatkonna nõunik, Brüssel

FIDŽI

Tema Ekstsellents Seremaia T. CAVUILATI

Fidži suursaadik, Brüssel

HAITI

Jacques Nixon MYRTHIL

Haiti Suursaatkonna ajutine asjur, Brüssel

ST KITTS JA NEVIS

Tema Ekstsellents Georg R.E. BULLEN

St Kittsi ja Nevisse suursaadik, Brüssel

SURINAME

Tema Ekstsellents Gerhard O. HIWAT

Suriname suursaadik, Brüssel

ZIMBABWE

Tema Ekstsellents Gift PUNUNGWE

Zimbabwe suursaadik, Brüssel

TEISIPÄEVAL, 19. APRILLIL 2005 TOIMUNUD ISTUNGI PROTOKOLL

(2005/C 272/02)

(Istung algas kell 9.15)

EESISTUJA: pr KINNOCK

kaasesimees

1. Asendusliikmed

Kaasesimees teatas järgmistest asendusliikmetest: Mauro (Dauli asendaja), Schröder (Langendriesi asendaja), van den Berg (Bullmanni asendaja), Pistelli (Buski asendaja), Morgantini (Wurtzi asendaja) ja R. Czarnecki (Kozłiki asendaja).

2. Kiireloomulised teemad 2: olukord Aafrika Suurte järvede piirkonnas

Kaasesimees tegi ettepaneku muuta menetluste järjekorda, alustades aruteluga kiireloomulisel teemal Aafrika Suurte järvede piirkonna olukorra üle. Assamblee nõustus selle ettepanekuga.

EESISTUJA: pr HAY WEBSTER

kaasesimees

Sõna võtsid: Berend, Dinyando (Namiibia), van den Berg, Nahimana (Burundi), Whitehead, Bawa Bwari (Nigeeria), Van Hecke, Osei-Prempeh (Ghana), Aubert, Lutundula (Kongo Demokraatlik Vabariik), Morillon, Bounkoulou (Kongo Vabariik), Valenciano Martínez-Orozco, Polisi (Rwanda) ja Sjøstedt.

EESISTUJA: pr KINNOCK

kaasesimees

3. Hr de Sousa (Angola) avaldus Marburgi hemorraagilise palaviku puhangu kohta Angolas

Hr de Sousa (Angola) tegi avalduse Marburgi hemorraagilise palaviku puhangu kohta Angolas. Assamblee otsustas, et kaks kaasesimeest kirjutavad Angola ametivõimudele kirja, milles nad väljendavad parlamentaarse ühisassamblee muresid, kaastunnet ja solidaarsust.

4. Arengu ja humanitaarabi eest vastutava komisjoni liikme Louis Micheli avaldus

Hr Michel edastas Euroopa Komisjoni seisukoha ELi arengupoliitika kohta, eelkõige seoses millenniumi arengueesmärkide, arengu rahastamise, Cotonou lepingu ning arengupoliitika avaldusega.

5. Küsimused komisjonile — hr Michel

Hr Michel vastas kirjalikult komisjonile esitatud, tema pädevusse kuuluvale 18-le küsimusele.

Hr Michel vastas järgmistele lisaküsimustele:

- küsimus 2 Bowiselt võimaliku gripipandeemia kohta;
- küsimus 3 Whiteheadilt HIVi/AIDSi nakatunud orbude ja kaitsetute laste kohta;
- küsimus 15 Hallilt arengumaade REACHi kohta;
- küsimus 9 Sjøstedtilt poliitilise dialoogi kohta;
- küsimus 12 Van Heckelt rahulepingute kohta;
- küsimus 10 Martínez Martínezilt Cotonou lepingu allkirjastamise kohta Kuuba poolt;
- küsimus 11 Deva asendajalt Bowiselt Charles Taylori kohta;
- küsimus 13 Weldegiorgiselt (Eritrea) Eritrea-Etioopia piiri kohta;
- küsimus 26 Gomesilt Sudaani kohta;
- küsimus 20 Hay Websterilt (Jamaica) ELi suhkrurežiimi reformi kohta.

6. AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee Haagis toimunud 8. istungjärgu resolutsioonide elluviimine komisjoni poolt

Hr Michel viitas komisjoni kirjalikele järelemeetmetele seoses ühisassamblee Haagis toimunud 8. istungjärgu resolutsioonidega. Ta teatas, et tema teenistused annavad selle arutelu järel täielikku kirjalikku teavet, kui see on vajalik. Ta teatas, et ka komisjon annab parlamentaarsele ühisassambleele teavet 9. istungjärgul vastuvõetavate resolutsioonide osas võetavate järelemeetmete kohta.

7. Arutelu komisjoniga — hr Michel

Sõna võtsid: Amadou Top (Guinea), Akpovi (Benin), Bowis, Amon-Ago (Côte d'Ivoire), Bawa Bwari (Nigeeria), Martínez Martínez, Issoufou (Niger), Mannah (Liberia), François (St Lucia), Joan i Mari, Bullen (St Kitts ja Nevis), Bereaux (Trinidad ja Tobago), Reyes (Dominikaani Vabariik), Morgantini, Weldegiorgis (Eritrea), Kaminski, Kamuntu (Uganda), Gahler, Zani, Metsing (Lesotho), Callanan, Sebetela (Botswana), Davies (Lõuna-Aafrika), Gomes, Safuneituga (Samoa), Anggo (Paapua Uus-Guinea), Mayer ja Michel.

Vastavalt kodukorra artikli 4 lõikele 4 annab kaasesimees sõna vaatelejale hr Polancole (Kuuba).

(Istung katkestati kell 13.05 ja see jätkus kell 15:11)

EESISTUJA: pr HAY WEBSTER

kaasesimees

8. Koostöö ja humanitaarmedetete ministri (Luksemburg), ELi nõukogu eesistuja Jean-Louis Schiltzi avaldus

Hr Schiltz tegi ELi nõukogu nimel avalduse.

9. Välisministri (Cape Verde) ja AKV nõukogu eesistuja Victor Borgesi avaldus

Hr Borges tegi AKV nõukogu nimel avalduse.

10. Küsimused nõukogule

AKV nõukogule esitati neli küsimust.

Hr Borges vastas järgmistele küsimustele ja lisaküsimustele:

Küsimus 1 hr Bowiselt riikliku strateegia dokumentide kohta ja lisaküsimus.

Küsimus 2 pr Carlottilt poliitilise dialoogi korra vastuvõtmise kohta: AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni järeelmeede.

Küsimus 3 hr Davieselt (Lõuna-Aafrika) REACHi juurutamise võimaliku mõju kohta ning lisaküsimus.

Küsimuse 14 autor ei viibinud kohal.

ELi nõukogule esitati 14 küsimust.

Hr Schiltz vastas järgmistele küsimustele ja lisaküsimustele:

Küsimus 9 hr Davieselt (Lõuna-Aafrika) millenniumi arengueesmärkide kohta ning lisaküsimus.

Küsimus 10 hr Agnolettolt arengumaade võlgade kustutamise kohta ning lisaküsimus.

Küsimus 16 hr Whiteheadilt EAFi lahushoidmise kohta ning lisaküsimus.

Küsimus 18 pr Kinnockilt majanduspartnerluslepingute alternatiivide kohta ning lisaküsimus.

Küsimus 11 hr Sjöstedtelt poliitilise dialoogi kohta ning lisaküsimus.

Küsimus 4 hr Weldegiorgiselt (Eritrea) rahu, arengu ja Cotonou kohta ning lisaküsimus.

Küsimus 5 Kariibi mere piirkonnalt AKV turismi arendamise kohta.

Küsimus 7 hr Van Heckelt Kongo ühtse sõjaväe toetamise kohta.

Küsimus 8 hr Martínez-Martínezilt Cotonou lepingu allkirjastamise kohta Kuuba poolt.

Küsimus 6 pr Valenciano Martínez-Orozco poolt Darfuris vägistamise tulemusel viljastatud vastsündinute diskrimineerimise kohta.

Küsimus 12 hr Faure'ilt (Seišellid) inimõigustel põhineva lähenemise kohta arendustöös: Investeeringuvaidluste Lahendamise Rahvusvahelise Keskuse (ICSID) juhtum nr ARB/02/14 CDC Group PLC (Ühendkuningriik) ja Seišellide vahel.

Küsimuste 15, 17 ja 13 autorid ei viibinud kohal.

Kaasesimees teatas uue paavsti Benedictus XVI valimisest.

11. Arutelu nõukoguga

Sõnavõtjad: Lulling, Kamuntu (Uganda), Martínez-Martínez, Sebetela (Botswana), Borges, Oumarou (Niger), Akpovi (Benin), Borges ja Schiltz.

EESISTUJA: pr KINNOCK

kaasesimees

12. Väliskaubanduse eest vastutava komisjoni liikme Peter Mandelsoni arenguaruanne majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste kohta (resolutsiooni ei võeta vastu)

Hr Mandelson tegi oma avalduse.

13. Punkti 5 jätkamine — hr Mandelson

Hr Mandelson vastas järgmistele lisaküsimustele:

— küsimus 14 Metsingult (Lesotho) EBA päritolureeglite kohta;

— küsimus 16 Aubertilt majanduspartnerluslepingute liberaliseerimismeetmete kohta;

— küsimus 18 Dobolyi asendajalt van den Bergilt Singapuri teema kohta;

- küsimus 19 Bullmanni asendajalt van den Bergilt AKV turgude avamise kohta;
- küsimus 21 Nabuka asendajalt Cavuilatilt (Fidži) suhkru kohta;
- küsimus 24 Agnolettolt TRIPS-lepingute kohta.

(Barbados), van den Berg, Hay Webster (kaasesimees, Jamaica), Weldegiorgis (Eritrea), Metsing (Lesotho), Schlyter, Kamuntu (Uganda), Dinyando (Namiibia), Sebetela (Botswana), Wieland, McAvan, Nyassa (Kamerun), Faure (Seišellid), Agnoletto ja Mandelson.

14. Arutelu komisjoniga — hr Mandelson

Sõna võtsid: Davies (Lõuna-Aafrika), Mporogomyi (Tansaania), Dombrovskis, Bereaux (Trinidad ja Tobago), Goddard

Hr Wieland väljendab rahulolematust seoses istungi erinevate arutelude ajalise jaotusega.

(Istung lõppes kell 19.18)

Sharon HAY WEBSTER ja
Glenys KINNOCK
kaasesimehed

John KAPUTIN ja
Dietmar NICKEL
kaaspeasekretärid

KOLMAPÄEVAL, 20. APRILLIL 2005 TOIMUNUD ISTUNGI PROTOKOLL

(2005/C 272/03)

(Istung algas kell 9.07)

EESISTUJA: pr KINNOCK

*kaasesimees***1. Asendusliikmed**

Kaasesimees teatas järgmistest asendusliikmetest: van den Berg (Bullmanni asendaja), Czarnecki (Kozlíki asendaja), Fava (Rosati asendaja), Mauro (Dauli asendaja), Morgantini (Wurtzi asendaja), Pistelli (Buski asendaja) ja Schröder (Langendriesi asendaja).

2. Esmaspäeval, 18. aprillil 2005 toimunud istungi protokoll kinnitamine

Protokoll kinnitati.

3. José Ribeiro e Castro ja hr Salomão (Mosambiik) aruanne (poliitikakomisjoni nimel) konfliktijärgse taastamise kohta AKV riikides

Kaasraportöörid hr Salomão (Mosambiik) ja hr Ribeiro e Castro tutvustasid oma aruannet.

Sõna võtsid: Dinyando (Namiibia), Gahler, Jöns, Bawa Bwari (Nigeeria), Van Hecke, Anggo (Paapua Uus-Guinea), Bowis, Punungwe (Zimbabwe), Gomes, Weldegiorgis (Eritrea), Morillon, Osei-Prempeh (Ghana), Goudin, Novak, Alma Oumarou (Niger), Grabowska, Coye (Jamaica), Schröder, Kamuntu (Uganda), Beda (Sudaan), Sanga (Saalomoni saared), Joan i Mari ja Manservisi (Euroopa Komisjon).

Sõna võttis ka AKV nõukogu eesistuja hr Borges (Cape Verde).

EESISTUJA: pr HAY WEBSTER

*kaasesimees***4. Kaasesimehe teade**

Kaasesimees teatas, et algselt 21. aprilli hommikule planeeritud arutelu 2004. aasta detsembri tsunami tagajärgede üle AKV

riikidele ja tulevikus võetavate meetmete üle kaalutakse pärast 5. päevakorrapunkti.

5. Thierry Cornillet' ja David Matongo (Sambia) aruanne (majanduse, rahanduse ja kaubanduse komisjoni nimel) Euroopa Arengufondi eelarvesse kaasamise kohta

Hr Cornillet tutvustas oma aruannet. Hr Chulumanda (Sambia) võttis sõna lahkuva kaasraportööri hr Matongo nimel.

Sõna võtsid: Wieland, Weldegiorgis (Eritrea), Mitchell, Metsing (Lesotho), Ribeiro e Castro, Coye (Jamaica), van den Berg, Kamuntu (Uganda), Schlyter, Obiang Ndong (Gabon), Sjöstedt, Ouaidoung (Tšaad), Dinyando (Namiibia), Akpovi (Benin) ja Manservisi (Euroopa Komisjon).

Sõna võttis ka AKV nõukogu eesistuja hr Borges (Cape Verde).

Kaasraportöör hr Cornillet võttis arutelu kokku.

EESISTUJA: pr KINNOCK

*kaasesimees***6. Arutelu 2004. aasta detsembri tsunami tagajärgede üle AKV riikides ja tulevikus võetavate meetmete üle**

Kaasesimees tutvustas teemat ja teatas liikmetele, et arutelu järgselt resolutsiooni vastu ei võeta.

Sõna võtsid: Cavuilati (Fidži), Bowis, Nyassa (Kamerun), Scheele, Anggo (Paapua Uus-Guinea), Paya (Mauritius), Schlyter, Reyes Aglon (Dominikaani Vabariik) ja Manservisi (Euroopa Komisjon).

(Istung lõppes kell 12.37)

Sharon HAY WEBSTER ja

Glenys KINNOCK

kaasesimehed

John KAPUTIN ja

Dietmar NICKEL

kaaspeasekretärid

NELJAPÄEVAL, 21. APRILLIL 2005 TOIMUNUD ISTUNGI PROTOKOLL

(2005/C 272/04)

(Istung algas kell 9.22)

EESISTUJA: pr KINNOCK

kaasesimees

1. Asendusliikmed

Kaasesimees teatab järgmistest asendusliikmetest: van den Berg (Bullmanni asendaja), Czarnecki (Kozliki asendaja), Fava (Rosati asendaja), Mauro (Dauli asendaja), Schröder (Langendriesi asendaja) ja García-Margallo y Marfil (López-Istúriz White'i asendaja).

2. Teisipäeva, 19. aprilli hommikul ja pärastlõunal ning kolmapäeva, 20. aprilli hommikul toimunud istungi protokoll kiitamine

Protokoll kiideti heaks.

3. Arutelu 2004. aasta detsembri tsunami tagajärgede üle AKV riikidele ning tulevikus võetavad meetmed

Kaasesimees saatis tsunamist mõjutatud riikide Brüsselis asuvaltele suursaadikutele kirja, et teavitada neid parlamentaarse ühisassamblee kaastundest ja jätkuvast huvist olukorra vastu.

4. Arutelu olukorra üle Togos

Sõna võtsid: Kpade (Togo), Gessesse (Etioopia), Akpovi (Benin), Gahler, Bounkoulou (Kongo), Keita (Mali), Carlotti, Beda (Sudaan), Kembukusua (KDV), Nyassa (Kamerun), Aubert, Diallo (vaatleja, ECOWASi parlament) ja Malin (Euroopa Komisjon).

Kaasesimees tuletas liikmetele meelde, et arutelu lõpetuseks resolutsiooni vastu ei võeta.

5. Nõukodade kokkuvõtvad aruanded:

- hr Dombrovskis majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste kohta Lääne-Aafrikas, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonnas;
- hr Bamba (Mali) Nigeri jõe kõrbestumise ja päästmise kohta;
- hr Diko (Mali) Mali puuvillasektori kohta.

EESISTUJA: pr HAY WEBSTER

kaasesimees

6. Kolme alalise komisjoni poolt esitatud aruannetes sisalduvate resolutsioonide ettepanekute hääletamine:

- aruanne AKV riikides üldise alghariduse ning soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel tehtud edusammude kohta millenniumi arengueesmärkide kontekstis (AKV-EL 3752) — sotsiaal- ja keskkonnakomisjon. Kaasraportöörid: María Elena Valenciano Martínez-Orozco ja Donald Ramotar (Guyana).

Vastu võeti muudatusettepanekud 1–6, 9, 10, 12 ja 13. Muudetud resolutsioon võeti vastu ühehäälselt;

- raport konfliktijärgse taastamise kohta AKV riikides (AKV-EL 3754) — poliitikakomisjon. Kaasraportöörid: José Ribeiro e Castro ja Tomaz Salomão (Mosambiik).

Vastu võeti muudatusettepanekud 1–13, 14 (suulise muudatusega) ja 15. Muudetud resolutsioon võeti vastu ühehäälselt;

- raport Euroopa Arengufondi eelarvesse kaasamise kohta (AKV-EL 3686) — majandusarengu, rahanduse ja kaubanduse komisjon.

Vastu võeti muudatusettepanekud 1 ja 2 (suulise muudatusega). Muudetud resolutsioon võeti vastu ühehäälselt.

7. Kiireloomuliste resolutsiooni ettepanekute hääletamine:

- kiireloomuline resolutsiooni ettepanek olukorra kohta Sudaanis (AKV-EL 3777).

Vastu võeti muudatusettepanek 5. Muudetud resolutsioon võeti vastu ühehäälselt;

- kiireloomuline resolutsiooni ettepanek olukorra kohta Aafrika Suurte järvede piirkonnas (AKV-EL 3778).

Vastu võeti muudatusettepanekud 1–3 ja 5–7. Muudetud resolutsioon võeti vastu ühehäälselt.

8. Bamako deklaratsioon millenniumi arengueesmärkide kohta

Deklaratsioon võeti vastu heakskiitmisega.

9. Muud küsimused

Kaasesimees väljendab erilist tänu Assarid Imbarcaouanele parlamentaarse ühisassamblee Malis toimunud istungjärgu suurepärase korralduse eest.

10. AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 10. istungjärgu toimumise aeg ja koht

Kümnes istungjärg toimub 18.–24. novembril 2005. Selle toimumise koht teatatakse hiljem.

Kaasesimees teeb teatavaks järgmised 2006. aasta kuupäevad, mis tuleb veel kinnitada:

- komisjonide ja juhatuse koosolekud: 23. jaanuari nädal;
- täiskogu istung: 19. juuni nädal;
- komisjonide ja juhatuse koosolekud: 11. septembri nädal;
- täiskogu istung: 20. novembri nädal.

Täiskogu istungite järjekord muudeti vastupidiseks: tulevikus toimub aasta esimene täiskogu istung ELis ja teine AKV riigis.

(Istung lõppes kell 11.40)

Sharon HAY WEBSTER ja
Glenys KINNOCK
kaasesimehed

John KAPUTIN ja
Dietmar NICKEL
kaaspeasekretärid

I LISA

PARLAMENTAARSE ÜHISASSAMBLEE LIIKMETE ALFABEETILINE NIMEKIRI

AKV riikide esindajad

HAY WEBSTER (JAMAICA), kaasesimees
 BARBADOS, (aseesimees)
 CONGO, (aseesimees)
 DJIBOUTI, (aseesimees)
 FIDŽI, (aseesimees)
 GABON, (aseesimees)
 SAINT VINCENT JA GRENADIINID, (aseesimees)
 SIERRA LEONE, (aseesimees)
 SAALOMONI SAARED, (aseesimees)
 LÕUNA-AAFRIKA VABARIIK, (aseesimees)
 SVAASIMAA, (aseesimees)
 TOGO, (aseesimees)
 UGANDA, (aseesimees)

ANGOLA
 ANTIGUA JA BARBUDA
 BAHAMA SAARED
 BELIZE
 BENIN
 BOTSWANA
 BURKINA FASO
 BURUNDI
 KAMERUN
 CAPE VERDE
 KESK-AAFRIKA VABARIIK
 TŠAAD
 KOMOORID
 KONGO DEMOKRAATLIK VABARIIK
 COOKI SAARED
 CÔTE D'IVOIRE
 DOMINICA
 DOMINIKAANI VABARIIK
 EKVATORIAAL-GUINEA
 ERITREA
 ETIOOPIA
 GAMBIA
 GHANA
 GRENADA
 GUINEA
 GUINEA-BISSAU
 GUYANA
 HAITI
 KENYA
 KIRIBATI
 LESOTHO
 LIBEERIA
 MADAGASKAR
 MALAWI
 MALI
 MARSHALLI SAARED (Marshalli vabariik)
 MAURITAANIA
 MAURITIUS
 MIKRONEESIA LIIDURIIGID
 MOSAMBIK
 NAMIBIA
 NAURU VABARIIK
 NIGER
 NIGEERIA
 NIUE
 PALAU
 PAAPUA UUS-GUINEA
 RWANDA
 SAINT CHRISTOPHER JA NEVIS
 SAINT LUCIA
 SAMOA

EP esindajad

KINNOCK, kaasesimees
 GAHLER (aseesimees)
 MANTOVANI (aseesimees)
 VERGES (aseesimees)
 CARLOTTI (aseesimees)
 MITCHELL (aseesimees)
 JOAN i MARI, (aseesimees)
 LULLING, (aseesimees)
 KAMIŃSKI, (aseesimees)
 CORNILLET, (aseesimees)
 MARTINEZ MARTINEZ, (aseesimees)
 BOWIS, (aseesimees)
 GOUDIN, (aseesimees)

AGNOLETTO
 ALLISTER
 ARIF
 AUBERT
 AYLWARD
 BEREND
 BULLMANN
 BUSK
 CALLANAN
 COELHO
 DAUL
 DEVA
 DILLEN
 DOBOLYI
 DOMBROVSKIS
 EK
 FERNANDES
 FERREIRA
 GOMES
 GRABOWSKA
 GRÖNER
 HALL
 HAUG
 HERRANZ GARCÍA
 JÖNS
 JONCKHEER
 KACZMAREK
 KORHOLA
 KOZLÍK
 KUŁAKOWSKI
 LANGENDRIES
 LEHIDEUX
 LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE
 LOUIS
 McAVAN
 MARTENS
 MAYER
 MORILLON
 NOVAK
 PLEGUEZUELOS AGUILAR
 POLFER
 RIBEIRO E CASTRO
 ROITHOVÁ
 ROSATI
 SARTORI
 SCHEELE
 SCHLYTER
 SCHNELLHARDT
 SCHWAB
 SJÖSTEDT
 SORNOSA MARTÍNEZ

SÃO TOMÉ JA PRÍNCIPE
 SENEGAL
 SEIŠELLID
 SOMAALIA
 SUDAAN
 SURINAME
 TANSAANIA
 TONGA
 TRINIDAD JA TOBAGO
 TUVALU
 VANUATU
 SAMBIA
 ZIMBABWE

SPERONI
 STURDY
 VALENCIANO MARTÍNEZ-OROZCO
 VAN HECKE
 VAN LANCKER
 de VILLIERS
 WHITEHEAD
 WIELAND
 WIJJKMAN
 WURTZ
 ZÁBORSKÁ
 ZANI
 ŽILE

POLIITIKAKOMISJON

AKV liikmed

NABUKA (FIDŽI) kaasesimees
 NAHIMANA (BURUNDI), aseesimees
 LUTUNDULA, (CONGO, demokraatlik vabariik), aseesi-
 mees
 ANGOLA
 BELIZE
 BENIN
 KESK-AAFRIKA VABARIIK
 COOKI SAARED
 DJIBOUTI
 EKVATORIAAL-GUINEA
 GRENADA
 GUINEA
 GUYANA

LIBEERIA
 MAURITAANIA
 NAMIBIA
 NIGEERIA
 NIUE
 PAAPUA UUS-GUINEA
 SAINT VINCENT JA GRENADIINID
 SUDAAN
 SURINAME
 TOGO
 TUVALU
 UGANDA
 ZIMBABWE

EP liikmed

CALLANAN, kaasesimees
 JÖNS, aseesimees
 POLFER, aseesimees
 CARLOTTI
 DILLEN
 DOBOLYI
 GAHLER
 GOMES
 GRABOWSKA
 GRÖNER
 HERRANZ GARCÇA
 JONCKHEER
 KACZMAREK

KAMINSKI
 LANGENDRIES
 LÓPEZ ISTÚRIZ
 LOUIS
 MANTOVANI
 MARTÍNEZ MARTÍNEZ
 MORILLON
 RIBEIRO E CASTRO
 SARTORI
 VAN HECKE
 WIELAND
 WURTZ
 ZANI

MAJANDUSARENGU, RAHANDUSE JA KAUBANDUSE KOMISJON

AKV liikmed

LEKOBÁ (KONGO), kaasesimees
 NIANGADOU (MALI), aseesimees
 HAY WEBSTER (JAMAICA), aseesimees
 BOTSWANA
 KAMERUN
 KONGO DEMOKRAATLIK VABARIIK
 CÔTE D'IVOIRE
 DOMINICA
 ERITREA
 ETIOOPIA
 GABON
 GHANA
 KENYA

MAURITIUS
 MIKRONEESIA LIIDURIIGID
 PALAU
 SAINT LUCIA
 SAMOA
 SENEGAL
 SIERRA LEONE

EP liikmed

SCHLYTER, kaasesimees
 aseesimees
 DOMBROVSKIS, aseesimees
 AGNOLETTO
 BEREND
 BULLMANN
 BUSK
 CORNILLET
 DAUL
 DEVA
 FERREIRA
 JOAN I MARI
 KINNOCK

KOZLÌK
 LEHIDEUX
 LULLING
 MAYER
 McAVAN
 MITCHELL
 PLEGUEZUELOS

LÕUNA-AAAFRIKA VABARIIK
SVAASIMAA
TANSAANIA
TONGA
TRINIDAD JA TOBAGO
SAMBIA

ROSATI
SPERONI
STURDY
VAN LANCKER
de VILLIERS
ZĪLE

SOTSIAAL- JA KESKKONNAKOMISJON

AKV liikmed

METSING (LESOTHO), kaasesimees
POLISI (RWANDA), aseesimees
AROUNA (NIGER), aseesimees
ANTIGUA JA BARBUDA
BAHAMA SAARED
BARBADOS
BURKINA FASO
CAPE VERDE
TŠAAD
KOMOORID
DOMINIKAANI VABARIIK
GAMBIA
GUINEA BISSAU

KIRIBATI
MADAGASKAR
MALAWI
MARSHALLI SAARED
MOSAMBIK
NAURU
SAINT KITTS JA NEVIS
SÃO TOMÉ JA PRÍNCIPE
SEIŠELLID
SAALOMONI SAARED
SOMAALIA
VANUATU

EP liikmed

SCHEELE, kaasesimees
NOVAK, aseesimees
ARIF, aseesimees
ALLISTER
AUBERT
AYLWARD
BOWIS
EK
FERNANDES
GOUDIN
HALL
HAUG
KORHOLA

KUŁAKOWSKI
MARTENS
ROITHOVA
SCHNELLHARDT
SCHWAB
SJÖSTEDT
SORNOSA MARTINEZ
VALENCIANO MARTINEZ-OROZCO
VERGES
WHITEHEAD
WIJKMAN
ZĪBORSKI

II LISA

18.–21. APRILLIL BAMAKOS TOIMUNUD ISTUNGJÄRGU KOHALVIIBIJATE NIMEKIRI

HAY WEBSTER (JAMAICA), kaasesimees	KINNOCK, kaasesimees
COSTA DALA (Angola)	AGNOLETTO
GODDARD (Barbados) (*)	AUBERT ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
AKPOVI (Benin)	BEREND
SEBETELA (Botswana)	BOWIS, (aseesimees)
TAPSOBA (Burkina Faso)	CALLANAN
NAHIMANA (Burundi)	CARLOTTI (aseesimees)
NYASSA (Kamerun)	CORNILLET, (aseesimees) ⁽³⁾
GOUCHOULAGUE (Tšaad)	CZARNECKI (KOZLÍKi asendaja)
BOUNKOULOU (Kongo Vabariik)	DILLEN
LUTUNDULA (Kongo Demokraatlik Vabariik)	DOMBROVSKIS
MASTERS (Cooki saared)	FAVA ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (ROSATI asendaja)
AMON-AGO (Côte d'Ivoire)	FERNANDES ⁽¹⁾
POLANCO (Kuuba)	FERREIRA ⁽³⁾
DAWALEH (Djibouti)	GAHLER (aseesimees)
RIVIERE (Dominica)	GARCÍA-MARGALLO y MARFIL ⁽⁴⁾ (LÓPEZ-ISTÚRIZ
REYES AGLON (Dominikaani Vabariik)	WHITE'i asendaja)
MBABELA (Ekvatoriaal-Guinea)	GOMES ⁽²⁾ ⁽⁴⁾
WELDEGIORGIS (Eritrea)	GOUDIN (VP) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
GESSESSE (Etiopia)	GRABOWSKA
CAVUILATI (Fidži) (*)	GRÖNER ⁽¹⁾ ⁽²⁾
OBIANG NDONG (Gabon)	HALL ⁽²⁾
KAH (Gambia) (*)	HAUG
OSEI-PREMPEH (Ghana)	JOAN I MARÍ (VP) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
TOP (Guinea)	JÖNS
MYRTHIL (Haiti) (*)	KACZMAREK
KAMOTHO (Kenya)	KAMIŃSKI, (aseesimees)
METSING (Lesotho) (*)	KLAß (SCHWABi asendaja)
MANNAH (Liberia)	KORHOLA ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
FANJAVA (Madagaskar)	LULLING (VP) ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
MATOLA (Malawi)	MANTOVANI
IMBARCAOUANE (Mali)	MARTENS
GUELAYE (Mauritaania)	MARTINEZ MARTINEZ, (aseesimees)
PAYA (Mauritius)	MAURO (DAULi asendaja)
DINYANDO (Namiibia)	McAVAN
ALMA (Niger)	MAYER
BAWA BWARI (Nigeeria)	MITCHELL (VP) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
TAUFITU (Niue)	MORGANTINI ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ (WURTZi asendaja)
ANGGO (Paapua Uus-Guinea)	MORILLON
POLISI (Rwanda)	NOVAK
BULLEN (Saint Kitts ja Nevis) (*)	PISTELLI ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (BUSKi esindaja)
FRANÇOIS (Saint Lucia)	RIBEIRO E CASTRO
SAFUNAITUGA (Samoa)	ROITHOVĭ
FAURE (Seišellid)	SCHEELE
CONTEH (Sierra Leone)	SCHLYTER
SANGA (Saalomoni Saared)	SCHNELLHARDT
DAVIES (Lõuna Aafrika Vabariik)	SCHRÖDER (LANGENDRIESi asendaja)
BEDA (Sudaan)	SJÖSTEDT ⁽²⁾ ⁽³⁾
HIWAT (Suriname) (*)	SPERONI ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
DLAMINI (Svaasimaa)	VALENCIANO MARTÍNEZ-OROZCO ⁽¹⁾ ⁽²⁾
MPOROGOMYI (Tansaania)	VAN DEN BERG (BULLMANNi esindaja)
KPADE (Togo)	VAN HECKE ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
BEREAUX (Trinidad ja Tobago)	VERGES (aseesimees)
KAMUNTU (Uganda)	WHITEHEAD ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
CHULUMANDA (Sambia)	WIELAND
PUNUNGWE (Zimbabwe) (*)	ZANI

(*) riik, mille esindaja pole parlamendi liige

⁽¹⁾ kohal 18. aprillil 2005⁽²⁾ kohal 19. aprillil 2005⁽³⁾ kohal 20. aprillil 2005⁽⁴⁾ kohal 21. aprillil 2005

Vaatleja:

Kuuba: POLANCO, OVIEDO

Istungil viibisid ka:**BENIN**AMOUSSOU
HINVI**BOTSWANA**BATLHOKI
MUKUNGU
TAMPLIN**BURKINA FASO**KERE
LANKOANDE**BURUNDI**

NIYUHIRE

KAMERUNBAH
DANATA
MBAYA**TŠAAD**DARBO
OUIADOUNG**KONGO VABARIIK**LEKOBA
LOUEMBE
NTSIETE
NZAMBILA
OBA APOUNOU
OBAMBI
NENGA
MUTEBA**KONGO DEMOKRAATLIK VABA-
RIIK**MATADI NENGA
MUTEBA**COOKI SAARED**

McCLAY

CÔTE D'IVOIREAMANI
BAI SENAHAN
GBAOU
GOHI BI ZAH
ZOUINGNAN**DJIBOUTI**

ANDRSAID

DOMINIKAANI VABARIIK

DOMINGUEZ

EKVATORIAAL-GUINEAAFUGU ANGWE
COUASSI MOYA
EVUNA
MBA BELA**ERITREA**

TESFAY KELATI

ETIOOPIAESHETU
GEBRE-CHRISTOS
KEBEDE**GHANA**AWIAGA
BRANDFORD
WUDU**GUINEA**DIALLO
DIARSO
TOLNO**KENYA**KAHENDE
MUTHIGANI
POGHISIO
SIALAI**LESOTHO**MATLANYANE
MOTSAMAI**MADAGASKAR**BERIZIKY
SOALAHY**MALAWI**

NAMISENGO

MALIBAH
DIALLO
FALL
KEITA
NIAGADOU
SANGARE**MAURITAANIA**ELVIL
OULD KHALIFA**MAURITIUS**

GUNESSEE

NAMIBIADe WAAL
PHILEMON**NIGER**ABARRY
BAKO
CAZALICA
ISSOUFOU**NIGEERIA**GABASAWA
LAWAL
LAWAN
OLU
UGOKWE
UMELO**RWANDA**AYINKAMIYE
NZAMWITAKUZE**SAALOMONI SAARED**

LENI

LÕUNA-AAAFRIKA VABARIIKCONSTABLE
HOLLANDER
LABUSCHAGNE
NHLENGETHWA
SMITH**SUDAAN**BEDRI
MALWIT**SVAASIMAA**

ZEEMAN

TANSAANIA

ZOKA

TOGOESSO
NYAWOUAME**SAMBIA**CHILIMBOYI
KAMANGA**ZIMBABWE**CHINENERE
MUDZIMBA**AKV-ELI NÕUKOGU**

BORGES Välisminister (Cape Verde), AKV nõukogu eesistuja

SCHILTZ Koostöö ja humanitaarmedetete minister (Luksemburg), Eli nõukogu eesistuja

SAADIKUTE KOMITEE

FERREIRA Eesistuja (Cape Verde)

EUROOPA KOMISJON

MANDELSON Väliskaubanduse eest vastutav komisjoni liige

MICHEL Arengu ja humanitaarabi eest vastutav komisjoni liige

UNDP MILLENNIUMI ARENGUESMÄRKIDE KAMPAANIA

HERFKENS Kampaania täitevkoordinaator

EUROOPA ÜHENDUSTE MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE (MSK)

AKOUETE

BEDOSSA

FLORIO

MAKEKA

TALL

VEVER

AKV-ELI PÕLLUMAJANDUSE JA MAAPIIRKONDADEGA SEOTUD KOOSTÖÖ TEHNILINE KESKUS

BURGUET

ISOLINA BOTO

ECOWASi PARLAMENT

DIALLO President

OLUWOLE Liige

UEMOA

DUARTE BARROS

AKV SEKRETARIAAT

KAPUTIN Kaaspeasekretär

ELi SEKRETARIAAT

NICKEL Kaaspeasekretär

III LISA

VASTUVÕETUD RESOLUTSIOONID JA DEKLARATSIOONID

	<i>Lehekülg</i>
— AKV riikides üldise alghariduse ning soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel tehtud edusammude kohta millenniumi arengueesmärkide kontekstis (AKV-EL 3752/05/fin);	17
— konfliktijärgse taastamise kohta AKV riikides (AKV-EL 3754/05/fin);	26
— Euroopa Arengufondi eelarvesse kaasamise kohta (AKV-EL 3686/05/fin);	39
— olukorra kohta Sudaanis (AKV-EL 3777/05/fin);	43
— olukorra kohta Aafrika Suurte järvede piirkonnas (AKV-EL 3778/05/fin);	46
— Bamako deklaratsioon millenniumi arengueesmärkide kohta.	50

RESOLUTSIOON ⁽¹⁾**AKV riikides üldise alghariduse ning soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel tehtud edusammude kohta millenniumi arengueesmärkide kontekstis**

AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee,

- mis kogunes Bamakos (Mali) 18.–21. aprillil 2005,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 26;
- võttes arvesse Cotonou lepingu artikli 25 lõiget 1;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee poolt 1979. aastal vastuvõetud konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
- võttes arvesse ILO 138. konventsiooni (1973) vanuse alammäära kohta töösuhtes;
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni, vastu võetud ning allkirjastamiseks, ratifitseerimiseks ja ühinemiseks avatud ÜRO Peaassamblee 20. novembri 1989. aasta resolutsiooniga 44/25;
- võttes arvesse 1990. aasta Aafrika lapse õiguste ja heaolu hartat;
- võttes arvesse ÜRO ülemaailmset väikesaarte arengumaade säästva arengu konverentsi ning 1994. aasta mai Barbadosse tegevuskava;
- võttes arvesse 1994. aastal Kairos toimunud rahvusvahelist rahvastiku- ja arengukonverentsi (ICPD) ning Pekingis 1995. aastal toimunud neljandat naiste maailmakonverentsi;
- võttes arvesse Jomtienis 1990. aastal toimunud ülemaailmset lasteteemalist tippkohtumist, 1995. aasta ÜRO sotsiaaltemalist tippkohtumist ning 2000. aastal Dakaris (Senegal) toimunud ülemaailmset haridusfoorumit;
- võttes arvesse maailma riigipeade poolt 2000. aasta millenniumi tippkohtumisel vastu võetud millenniumi deklaratsiooni ⁽²⁾;

⁽¹⁾ AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee poolt vastu võetud 21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

⁽²⁾ Peaassamblee resolutsioon 55/2

- võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 10. novembri 2000. aasta arengupoliitika ühisdeklaratsiooni;
- võttes arvesse 2001. aastal New Yorgis toimunud ÜRO Peaassamblee erakorralist lasteteemalist istungjärku;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 6. septembri 2001. aasta resolutsiooni alghariduse kohta arengumaades, mis võeti vastu 2001. aasta septembris toimunud ÜRO Peaassamblee erakorralise lasteteemalise istungjärgu kontekstis ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Monterreys 2002. aasta märtsis toimunud rahvusvahelist arengu rahastamise konverentsi;
- võttes arvesse EP raportit põhihariduse kohta arengumaades 2002. aasta mais toimunud ÜRO Peaassamblee erakorralise lasteteemalise istungjärgu kontekstis (A5-0278/2001);
- võttes arvesse 2002. aasta septembris Johannesburgis toimunud ülemaailmset säästva arengu tippkohtumist;
- võttes arvesse komisjoni teatist hariduse ja koolituse kohta arengumaades vaesuse vähendamise kontekstis (KOM(2002) 116 — C5-0333/2002 ⁽²⁾);
- võttes arvesse nõukogu 30. mai 2002. aasta resolutsiooni haridusele antava abi kohta;
- võttes arvesse EP raportit komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile hariduse ja koolituse kohta arengumaades vaesuse vähendamise kontekstis (A5-0126/2003);
- võttes arvesse UNDP 2003. aasta aruannet “Millenniumi arengueesmärgid: edusammud, tagasimineku ja väljakutsed” ning tema 2003. ja 2004. aasta inimarengu raporteid;
- võttes arvesse parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni laste õiguste ja eelkõige lapssõdurite kohta (AKV-EL 3587/03/fin);
- võttes arvesse 2004. aasta oktoobri 2004. aasta iga-aastast aruannet arengupoliitika ja EÜ välisabi kohta;
- võttes arvesse 2004. aasta ülemaailmset seirearuannet — millenniumi arengueesmärkide saavutamise poliitikad ja meetmed ning nendega seonduvad tulemused (märts 2004);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 806/2004 soolise võrdõiguslikkuse edendamise kohta arengukoostöös ⁽³⁾;
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 27. augusti 2004. aasta aruannet ÜRO millenniumi deklaratsiooni rakendamise kohta ÜRO poolt;
- võttes arvesse komisjoni 2004. aasta novembri aruannet 2000.–2004. aasta millenniumi arengueesmärkide kohta;
- võttes arvesse UNICEFi aruandeid maailma laste olukorra kohta (2004 ja 2005);
- võttes arvesse UNFPA aruandeid: “Maailma rahvastiku olukord 2004 — Kairo kümne konsensus: rahvastik, reproduktiivtervis ning ülemaailmne jõupingutus vaesuse kaotamiseks”; rahvusvaheline rahvastiku- ja arengukonverents, Kairo, 5.–13. september 1994; ning “Investeering inimestesse — rahvusvaheline rahvastiku- ja arengukonverents — 1994/2004” (ICPD 10);
- võttes arvesse 2005. aasta Mauritiuse deklaratsiooni, eelkõige selle väikesaartest arengumaade haavatavust puudutavaid sätteid;
- võttes arvesse kodukorra artikli 17 lõiget 1;
- võttes arvesse sotsiaal- ja keskkonnakomisjoni raportit (AKV-EL 3752/fin);

⁽¹⁾ ELT C 72 E, 21.3.2002, lk 244.

⁽²⁾ ELTs avaldamata.

⁽³⁾ ELT L 143, 30.4.2004.

- A. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 26 ja lapse õiguste deklaratsiooni 7. põhimõttes peetakse haridust põhiliseks inimõiguseks, ning arvestades, et see on sel kujul universaalne ja jagamatu õigus, mis ei jäta ruumi diskrimineerimiseks soolisel, invaliidsuse, etnilise või rassilise päritolu, religiooni või kultuuri alusel;
- B. võttes arvesse maailma riigipeade poolt 2000. aasta ÜRO millenniumi tippkohtumisel vastuvõetud millenniumi deklaratsiooni, milles sätestatakse konkreetsete tähtaegadega selgete ja mõõdetavate arengueesmärkide kogum;
- C. arvestades, et millenniumi deklaratsioonist tulenevate millenniumi arengueesmärkide 2. eesmärk on üldise alghariduse saavutamine ning neis on sätestatud eesmärk tagada 2015. aastaks, et iga laps saaks lõpetada täieliku alghariduse tsükli;
- D. arvestades, et millenniumi deklaratsioonile lisatud millenniumi arengueesmärkide (3. eesmärk) hulka kuulub soolise võrdõiguslikkuse ja naiste autonoomsuse edendamine ning neis on sätestatud eesmärk kaotada sooline ebavõrdsus alg- ja keskhariduses eelistatavalt 2005. aastaks ning kõikides haridustasemetes 2015. aasta lõpuks;
- E. arvestades, et konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta on sätestatud, et allkirjastavad riigid võtavad sobivad meetmed naiste diskrimineerimise kaotamiseks, tagamaks neile hariduse valdkonnas meestega võrdsed õigused;
- F. arvestades, et 1990. aasta Aafrika lapse õiguste ja heaolu hartas kohustati kõiki riike täielikult teostama õigust haridusele, keskendudes eelkõige tasuta ja kohustuslikule algharidusele;
- G. arvestades, et Pekingi deklaratsioonis ja tegevusprogrammis (1995) on sätestatud vajadus edendada säästvat arengut inimkesksel alusel, sealhulgas säästvat majandusarengut tütarlaste ja naiste huvidele keskenduvate järgmiste meetmete abil: algharidus, eluks vajalik haridus, kirjaoskus ja koolitus ning pere tervishoid;
- H. arvestades, et Euroopa Parlament ja nõukogu palusid oma määruses 806/2004 (21. aprill 2004) rahastada erimeetmeid, mis on seotud naiste juurdepääsuga ressurssidele ja teenustele, eelkõige hariduse ja koolituse, tervishoiu, majandus- ja sotsiaaltegevuse, tööhõive ja infrastruktuuri valdkonnas ning osalemises kõikides poliitilistes otsustamismenetlustes;
- I. arvestades, et ÜRO rahvusvahelisel rahvastiku- ja arengukonverentsil Kairos (5.–13. september 1994) võeti vastu deklaratsioon, mille kohaselt haridus on üks peamisi vahendeid, andmaks naistele arengu- protsessis osalemiseks vajalikke teadmisi, oskusi ja enesekindlust;
- J. arvestades, et haridusele, tervishoiule, toidule, joogiveele ja tööhõivele juurdepääsu puudutavad küsimused on omavahel tihedalt seotud, ning arvestades, et nende inimarengu mitmete aspektide osas on vaja võtta meetmeid, saavutamaks millenniumi eesmärgid üldise alghariduse valdkonnas;
- K. arvestades ILO 138. konventsiooni (1973) vanuse alammäära kohta töösuhtes, mis sätestab, et lubatud vanus töösuhte alustamises "ei ole madalam kui vanus kohustusliku koolihariduse lõpetamisel ega ole ühelgi juhul madalam kui 15 aastat";
- L. arvestades, et ülemaailmse hariduse arendamine on üks kõige tõhusamaid olemasolevaid strateegiaid vaesuse ringist väljapääsemiseks; arvestades, et see on jätkusuutliku inimarengu ning rahvusvahelisel areenil 2015. aastaks kokkulepitud inimarengu eesmärkide saavutamiseks tehtavate jõupingutuste üks põhielemente;

- M. arvestades, et komisjoni ja nõukogu 2000. aasta novembri ühisdeklaratsioonis kinnitatakse vajadust pühenduda ülemaailmselt üldisele algharidusele ning peetakse haridust arengu prioriteediks;
- N. arvestades, et 121 miljonit last ei ole kunagi koolis käinud ning 65 miljonit neist on tütarlapsed, samuti on tütarlaste koolist väljalangevus suurem;
- O. arvestades, et paljud puuded ei ole nähtavad, näiteks kõne- ja õpperaskused ning füüsilised, geneetilised (kaasasündinud), sensoorsed ning emotsionaalsed häired; arvestades, et ka lapsed kannatavad HIV/AIDSi ja teiste invaliidistavate haiguste käes;
- P. arvestades, et kõige suuremates võlgades arengumaadel, kus viiakse ellu struktuurilise kohandamise programme, puudub eelarves vajalik manööverdamisruum sotsiaalkulutuste suurendamiseks;
- Q. arvestades, et tütarlaste ja naiste haridus ning koolitus on vaesuse ja haiguste vastases võitluses määrava tähtsusega; toetades seetõttu rahvusvahelise üldsuse poliitilist pühendumist hariduse ja koolituse suuremale rahastamisele tema arengukoostöömeetmetes;
- R. arvestades, et hariduse valdkonnas tehtavaid jõupingutusi õõnestab tõsiselt HIV/AIDSi epideemia, millesse prognooside kohaselt sureb epideemia all kõige rohkem kannatavates riikides järgmisel viiel aastal 10 % algkoolide nais- ja meesõpetajaid; prognooside kohaselt jääb AIDSi tõttu orvuks üle 20 % kooliealistest lastest;
- S. arvestades, et 40 miljonit koolihariduseta last maailmas on puudega ning arengumaades käib koolis alla 5 % puudega lastest ning ainult 5 % nendest omandab alghariduse; arvestades, et puudega tütarlapsi ja naisi diskrimineeritakse koolis või töö otsimisel isegi rohkem kui poeglapsi ja mehi;
- T. arvestades, et HIV/AIDSi ja teiste sugulisel teel nakkavate haiguste ennetamise parimateks tagatisteks on seksuaal- ja reproduktiivtervise alane haridus ja teavitamine ning juurdepääs reproduktiivtervisega seotud tervishoiuteenustele;
- U. arvestades, et paljude arengumaade kultuuritraditsioonid on sügavalt juurdunud patriarhaati ning naistel on ühiskondlikus korralduses seetõttu alluv roll;
- V. arvestades, et naised on majandus- ja sotsiaalarengu põhijõud; arvestades, et tütarlaste ja naiste haridusse investeerimine peab olema arengumaades vaesusega võitlemise arengukavade ja strateegiate lahutamatu osa;
- W. arvestades, et ülemaailmne majanduslik ebavõrdsus ja võlakooormus on jätnud paljud valitsused ilma kõikidele lastele hariduse andmiseks vajalikest ressurssidest, ning arvestades, et struktuurilise kohandamise programmid on kohustanud valitsusi avaliku sektori kulutusi kärpima, selle tagajärjed tütarlastele on aga eriti ebasoodsad;
- X. arvestades, et arengumaade piiratud suutlikkust silmas pidades on oluline kehtestada realistlikud ajakavad riiklike hariduses osalemise programmide koostamiseks;
- Y. arvestades, et paljusid lapsi hoiab koolist eemal laste töö;
- Z. arvestades, et algharidus kui inimese põhiõigus peab olema tasuta ja kohustuslik ning seetõttu peab riik kandma hariduse kulusid;

- AA. arvestades, et tütarlastevastane vägivald koolis ja kooliteel vähendab oluliselt tütarlaste koolis käimist ja kooli lõpetamist;
- AB. arvestades, et tervitatakse kiiralgatust "Haridus kõigile" ja komisjoni toetusavaldust sellele;
- AC. arvestades, et AKV väikesaarte arengumaade saavutused nii üldise alghariduse kui ka soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas on olnud märkimisväärsed vaatamata nende haavatavusele, eripäradele ja spetsiifikale;
- AD. arvestades, et suutmatus saavutada vähimatki edu alates Dakari konverentsist ning huvi puudumine hariduskriisi lahendamise rahvusvaheliste püüdluste koordineerimise vastu on väga kahetsusväärsed;
- AE. arvestades, et komisjoni 2003. aasta eraldi arenguabikomiteega hõlmatud riikide haridusele üldiselt ulatus 6,24 %-ni arenguabi sihtkulutuste kogueelarvest (EÜ üldeelarve ja Euroopa Arengufond) ning algharidusele eraldati vaid 2,4 %;
- AF. arvestades, et komisjoni alghariduse eelarvet ei koordineerita piisavalt AKV riikide riiklike meetmetega ja see olukord vajab ümberhindamist;
- AG. arvestades, et tütarlaste haridust ei ole veel lisatud keskse teemana seoses abikõlblike ettepanekute rahastamisega määruse raames, mis käsitleb soolise võrdõiguslikkuse edendamist arengukoostöös;
- AH. arvestades, et rahvusvahelise üldsuse poliitilised kohustused suurendada hariduse ja koolituse rahastamist oma arengukoostöömeetmetes ei ole haridusprogrammide rahastamist oluliselt suurendanud;
- AI. arvestades, et Davosis kohtunud kõige arenenumate riikide juhid ning Porto Alegres kohtunud arengumaade juhid kutsusid veel kord üles kustutama osaliselt või täielikult välisvõlad, eelkõige vähimarenenud maade välisvõlad;
1. tuletab meelde, et rahvusvahelise üldsuse poolt vastu võetud millenniumi eesmärkides sätestati üldise alghariduse saavutamise ning soolise võrdõiguslikkuse ja naiste autonoomia edendamine 2015. aasta üldeesmärkidena;
 2. avaldab sügavat kahetsust, et suur enamus arengumaid ei täida 2005. aastaks soolise võrdõiguslikkuse saavutamise eesmärki alg- ja keskhariduses;
 3. usub, et arengumaade ametiasutuste suutlikkus rahastada põhilisi sotsiaalteenuseid sõltub osaliselt võlgade kustutamisest ja sõjalise eelarve kärpimisest, et saavutada millenniumi eesmärgid;
 4. märgib murelikult, et 2015. aastaks üldise alghariduse saavutamise eesmärki on äärmiselt raske täita, arvestades, et hetkel ei ole 121 miljonil tüdrukul ja poisil üldse haridusele juurdepääsu;
 5. väljendab kindlat veendumust, et millenniumi eesmärkide, eelkõige 2. ja 3. eesmärgi saavutamise on riikide valitsuste ja rahvusvaheliste rahastajate kättes ning esitab neile tungiva palve sel eesmärgil jõudude ühendamiseks;
 6. tuletab meelde, et 65 miljonit tütarlast ei käi siiani koolis, ning rõhutab, et valitsustel, abiorganisatsioonidel ja rahvusvahelistel institutsioonidel on äärmiselt vajalik astuda praktilisi samme nende olukorra muutmiseks;

7. nõuab kaubanduse liberaliseerimise praeguse poliitika mõju täeulatuslikku hindamist vaesusele AKV riikides üldiselt ja konkreetselt haridusele ning palub selle hindamise tulemusi kasutada selgete arengu-koostöö suuniste koostamisel, eelkõige majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste kontekstis;
8. palub pöörata erilist tähelepanu tütarlaste algharidusele tütarlaste hariduse mitut valdkonda hõlmava poliitika vastuvõtmise kaudu, sest tütarlastel on kooli minekul, koolis käimisel ja kooli lõpetamisel rohkem takistusi ja tõkkeid kui poistel (sellised kultuurilised tegurid nagu varane abiellumine, diskrimineerimine, roll ühiskonnas ja perekonnas jms);
9. arvab lisaks sellele, et investeerimine tütarlaste haridusse on kõige tõhusam arengustrateegia, sest haritud tütarlapsed loovad väiksemaid ja tervemaid perekondi, mis viib suuremale tootlikkusele ja vaesuse vähendamisele;
10. rõhutab tütarlaste ja naiste hariduse tähtsust tervise parandamisel, sealhulgas sellistes aspektides nagu seksuaal- ja reproduktiivtervis ning selliste sugulisel teel nakkavate haiguste nagu HIV/AIDS, samuti veevarustuse ja hügieenitingimustega seotud haiguste nagu tuberkuloosi, malaaria, koolera ja kõhulahutisuse ennetamine;
11. arvab, et teave olemasolevate haridus- ja koolitusprogrammide kohta on põhitegur nende edukal rakendamisel, ning kutsub komisjoni üles tegema kõiki jõupingutusi, et tagada naiste ja tütarlaste nõuetekohane teavitamine, sest haridus aitab neil end kaitsta igat liiki ekspluateerimise eest;
12. nõuab riikliku hariduspoliitika piisavat rahastamist, võimaldamaks kõikidel lastel ja eelkõige tütarlastel käia koolis ja omandada kohustuslik haridus, tagades, et nad käivad koolis kuni tööturule suundumise minimaalse vanuseni, nagu see on sätestatud ILO 138. konventsioonis, ning leidma lahendusi laste koolist väljalangemise probleemile;
13. kutsub komisjoni üles lisama AKV riikide riikliku strateegia dokumentidesse konkreetne viide 2. ja 3. millenniumi arengueesmärgile ning vajadusele tagada tütarlastele algharidus;
14. kutsub AKV riike, kus veel kiiralgatust ei toimu, üles algatama kavasid "Haridus kõigile";
15. nõuab, et koolid oleksid "tütarlastesõbralikud" ja lähemal tütarlaste elukohtadele ning piisava eelarvega nende praktiliste raskuste lahendamiseks, mis takistavad eelkõige tüdrukuid koolis käimast, nagu halvad teeolud, transpordi puudumine ning sanitaartingimuste puudumine koolimajades, tagades kogukonna abi ja osalemise, paindlikud tunniplaanid ning eelistatavalt naisõpetajad, samuti tütarlaste elule ja keskkonnale kohandatud õppekavad;
16. rõhutab kõikide õppeasutuste vajadust edastada demokraatlikke väärtushinnanguid, et ergutada sallivust, aktiivset kodakondsust, sotsiaalset vastutust ning austust sooliste, etniliste ja religioossete erinevuste vastu ning ergutada õpilaste osalemist hariduse planeerimisel ning koolides töötamisel;
17. rõhutab vajadust pakkuda nais- ja meesõpetajatele sobivat koolitust, et aktiivselt võidelda soolise, etnilise või religioosel alusel diskrimineerimise vastu;
18. nõuab, et AKV riigid lisaksid oma riiklikesse haridusstrateegiasse suure arvu naisõpetajate aktiivse värbamise algatusi; rõhutab naisõpetajate ja naispersonalit positiivset mõju tütarlastevastase vägivalla ennetamisele koolis;

19. palub maailma valitsustel ratifitseerida ja kohaldada ilma reservatsioonideta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ning selle vabatahtliku protokoll;
20. kutsub AKV valitsusi üles avalikult tunnistama, et tütarlastevastane vägivald koolides on tõsine takistus nende kooliskäimise taseme tõstmisele ning nende akadeemilistele saavutustele;
21. rõhutab vajadust kehtestada koolides kaebuste lahendamise süsteemid ning värvata naisi lahendama tekkivaid kaebusi;
22. märgib, et väga suured klassid ja range õpperežiim võivad tütarlaste kooliskäimist takistada;
23. kutsub AKV valitsusi üles jõustama ja/või rakendama riiklikke õigusakte, millega keelustatakse tütarlastevastane vägivald ja tütarlaste diskrimineerimine koolides ja väljaspool kooli, ning valvama süstemaatiliselt nende õigusaktide täitmise järele, vajadusel koos asjakohase rahvusvahelise abiga;
24. rõhutab veel kord, et Euroopa Liit peab andma eelistoetust riikidele, mis viivad ellu haridusstrateegiad, mille hulka kuulub tasuta ja üldine algharidus, sooline võrdõiguslikkus, reformi detsentraliseerimine ning eriabi kõige haavatavamatele, sealhulgas vaesematele, invaliididele ja orbudele;
25. rõhutab kindlalt, et algharidus kui inimese põhiõigus peab olema tasuta, kohustuslik ja riigi poolt tagatud ning seetõttu peab riik kandma kõik sellega seonduvad kulud (registreerimine, sööklad, transport, vormirõivad ja materjalid);
26. kutsub rahvusvahelist üldsust, eelkõige Bretton Woodsi institutsioone ja Euroopa Liitu üles tunnistama vajadust vaadata läbi väikeriikide arengumaade hindamise klassikaline meetod, mis põhineb üksnes SKT-l elaniku kohta, et võtta arvesse ka nende suurt haavatavust arenguabi, võlakergenduse ja kaubanduseeliste andmisel, eelkõige vajadust erikohtlemise järele Maailma Kaubandusorganisatsioonis;
27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles eelistama eelarvelist toetust tasuta üldisele algharidusele nendes riikides, kus riik praegu hariduskulusid kanda ei saa;
28. rõhutab rolli, mida koolilõunad võivad mängida laste tervises ja õpivõimes; kutsub AKV valitsusi üles toetama selle saavutamisele suunatud programme;
29. kutsub AKV valitsusi üles jaotama haridusele eraldatud ressursse õiglaselt ja läbipaistvalt, tagamaks maa- ja linnapiirkondade, era- ja avaliku sektori, vaimuliku ja ilmaliku vahelise tasakaalu, ning koostama eriprogramme AIDSi orbude ning vägivaldsetes konfliktides orbudeks jäänute harimiseks, ühendades alghariduse nende erivajadustele kohandatud koolitusega;
30. kutsub AKV riikide valitsusi üles täitma oma Dakari tegevusraamistikust tulenevaid kavaga "Haridus kõigile" seonduvaid kohustusi, tagades puuetega inimestele ja nende peredele võrdse juurdepääsu haridusele;
31. kutsub ELi liikmesriikide valitsusi ja ELi institutsioone üles toetama AKV riike puuetega inimesi kaasava hariduse edendamisel;
32. kutsub ELi institutsioone ja AKV riikide valitsusi üles rakendama AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee soovitusi, mis sisalduvad tema resolutsioonis puuetega inimeste ning vanemate inimeste õiguste kohta AKV riikides (AKV-EL 3313/01/fin.);

33. kutsub AKV riikide riigiasutusi üles lisama oma valitsusprogrammidesse teadlikkuse tõstmise meetmeid, mille eesmärk on aidata lapsevanematel ja ühiskonnal üldiselt mõista tüdrukute ja poiste hariduse tähtsust;
34. rõhutab selles kontekstis kvaliteetse hariduse tähtsust koos kvaliteetsete õpetamis- ja õppematerjalidega ning põhilisi tervishoiuteenuseid ja sanitaartingimusi hõlmava ohutu ja tervisliku keskkonnaga, milles puudub kehaline karistus, ahistamine ja diskrimineerimine, luues sel moel laste ja nende vanemate jaoks positiivse kogemuse;
35. rõhutab, et üldine statsionaarne haridus eeldab laste töö sisulist keelustamist ning haridussüsteemi, mis sisaldab strateegiaid nende laste statsionaarsesse õppesse kaasamiseks, kes töötavad või ei käi koolis muudel põhjustel; kutsub Euroopa Liitu üles tagama, et kõik tema rahastatavad haridusprogrammid sisaldaksid laiaulatuslikke strateegiaid, sealhulgas sotsiaalset motivatsiooni ning järeleaitamiskursuseid vanematele lastele;
36. kutsub komisjoni, AKV liikmesriike ja teisi arengumaid ning erasektorit üles looma laste töö vastu tegutsevat ja seda kaotavat süsteemi, mis konkreetsetes olukordades võib hõlmata osalise õppeajaga koolitust;
37. rõhutab vanematele lastele mõeldud üleminekukursuste tähtsust, eelistatavalt keskses haridussüsteemis, et integreerida ka need lapsed, kes praegu koolis ei käi;
38. kutsub ELi liikmesriike üles kasutama oma hääli IMFi juhatuses tagamaks, et IMFi poolt tema laenude heakskiitmiseks sätestatud tingimused ei takistaks AKV riike investeerimast sotsiaalteenustesse, sealhulgas haridussektorisse;
39. rõhutab, et paljud sõdadest, relvastatud konfliktidest, ümberasustamisest, põuast, näljast, loodusõnnetustest või AIDSist mõjutatud tüdrukud ja poisid, samuti inimkaubanduses kasutatud tüdrukud ja poisid peavad saama psühholoogilist eriabi, võimaluse korral haridussüsteemis, ning tervitab selles kontekstis rahvusvaheliste organisatsioonide nagu UNICEFi poolt esitatud palveid;
40. rõhutab võtmerolli, mida koolid saavad mängida konfliktijärgsetes olukordades ning mis suurel määral sõltub nende suutlikkusest pakkuda lastele mitte ainult kvaliteetset haridust, vaid ka füüsilist kaitset, psühholoogilist abi ning põhiteenuseid nagu tervishoid, vesi ja sanitaartingimused;
41. tuletab meelde, et 2001. ja 2002. aasta eelarveläbirääkimistel rõhutas Euroopa Liit ühiselt Euroopa Ülemkoguga vajadust suurendada Euroopa Liidu poolt antava haridusabi taset ning märkis, et regionaalvaldkonna eelarverubriigid sisaldasid hariduskulutuste konkreetseid eesmärke, mille elluviimine on AKV riikide jaoks määrava tähtsusega;
42. kahetseb, et aastal 2003 eraldas Euroopa Komisjon vaid 2,4 % arenguabi sihtkulutuste kogueelarvest arenguabikomitee hõlmatud riikide põhiharidusele, mis on tunduvalt väiksem Euroopa Parlamendi nõutavast summast ega vasta Euroopa Liidu poolt inimarengu valdkonnas väljendatud prioriteetidele;
43. kutsub liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles koordineerima oma erinevaid hariduspoliitilisi koostöömeetmeid ning palub, et EAF kaasataks eelarvesse ja talle antaks piisavad ressursid tagamaks, et ta saavutab oma arengualased eesmärgid;
44. kutsub liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles koordineerima oma erinevaid koostöömeetmeid ning palub, et järgmises finantsraamistikus antaks AKV-le piisavad prognoositavad ressursid tagamaks, et ta suudab saavutada oma arengueesmärgid, eelkõige millenniumi arengueesmärgid;

45. tuletab meelde, et Euroopa Parlament lisis 2005. aasta eelarvesse võrdlusaluse, mille kohaselt 20 % aasta välisabikohustuste kogusummast tuleb eraldada põhitervishoiu ja põhihariduse valdkonna tegevustele, sealhulgas valdkondliku eelarvetoetusena tervishoiu- ja haridusministeeriumidele, kus seda tuleb kasutada põhitervishoiu ja põhihariduse tarbeks;
 46. kutsub komisjoni üles lisama tütarlaste hariduse ja avalikkuse teadlikkuse selle tähtsusest keske teemana järgmise rahastamisetepanekute ringi vastavalt arengukoostöös soolise võrdõiguslikkuse edendamise määrusele;
 47. palub kõiki tööstusriike, eelkõige Euroopa Liidu riike eraldada vähemalt 10 % ametlikust arenguabist sihtotstarbelisena algharidusele ning täita oma lubadust eraldada vähemalt 0,7 % SKTst arenguabiks, kusjuures 0,15 % suunatakse vähimarenenud maadesse; rõhutab vajadust laiendada kiiralgatust rohkeimatele riikidele ja tagada selle nõudmiste kiire finantseerimine;
 48. kutsub ELi üles võtma tugevaid meetmeid vaesusega võitlemiseks, püüdes tagada oma poliitika järjepidevust kaubanduse, arengukoostöö, põllumajanduse ja kalanduse valdkonnas nii, et neil ei oleks otseid ega kaudseid negatiivseid mõjusid arengumaade majandusele, pidades silmas AKV elanikkondadele sobiva sissetuleku tagamist;
 49. kutsub komisjoni üles kehtestama võrdlusalust Euroopa Liidu ja kahepoolse haridusabi järelevalveks, pidades silmas Dakari kohustusi ning liikmesriikide kohustust suurendada hariduseks antava abi hulka;
 50. palub komisjoni tema arengupoliitika prioriteetide käimasoleva läbivaatamise kontekstis tagada, et tegeldaks otseselt laste õigustega, et algharidusele antaks silmapaiste koht ning sooline võrdõiguslikkus kehtestataks selgelt kõiki valdkondi läbiva horisontaalse prioriteedina;
 51. usub, et millenniumi arengueesmärkide — meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ning üldise hariduse tagamine 2015. aastaks — saavutamist pärsib maailma riigijuhtide tõsise soovi puudumine lahendada vaesuse struktuurilisi põhjusi;
 52. palub kõige arenenumate riikide valitsusi uurida tõsiselt võlgade osalise või täieliku kustutamise ettepanekuid, eelkõige vähimarenenud maade puhul, ning eelkõige juhtudel, kus seda tehakse vastutasuks riiklike haridussüsteemide parandamise eest;
 53. tervitab komisjoni ettepanekut muuta eelarvelise abi saamise rängeks tingimuseks üldise kava "Haridus kõigile" olemasolu saajariigis; kutsub komisjoni üles andma eelarvelise abi toetamiseks õiguslikke tagatisi, lähtudes riiklike kulutuste korrigeerimisest "omandi põhimõtte" ja "siira koostöö põhimõtte" kohaselt;
 54. on positiivsel seisukohal haridust edendava ja tütarlaste diskrimineerimise vastu võitleva kodanikuühiskonna ja VVOde funktsiooni suhtes ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja AKV riike üles neid nende töös toetama;
 55. tervitab ELi ja AKV riikide kohalike asutuste vahel arenevaid sidemeid ning kutsub AKV kohalikke asutusi üles prioriteetselt toetama tütarlaste haridust;
 56. rõhutab seoses vajadusega mõõta millenniumi eesmärkide täitmist, kui oluline on usaldusväärne statistika ja teave hariduse kohta üldiselt ning konkreetselt tütarlaste ja naiste koolituse kohta, ning toetab ÜRO, Maailmapanga ja teatavate VVOde poolt selles suunas tehtud jõupingutusi;
 57. kutsub komisjoni üles esitama parlamentaarsele ühisassambleele arenguaruannet ühe aasta möödumisel käesoleva resolutsiooni vastuvõtmisest;
 58. teeb kaesesimeestele ülesandeks edastada käesolev resolutsioon AKV-ELi nõukogule, Euroopa Komisjonile, Euroopa Liidu Nõukogule, ÜRO peasekretärile ja Aafrika Liidule.
-

RESOLUTSIOON ⁽¹⁾**konfliktijärgse taastamise kohta AKV riikides**

AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee,

- mis kogunes Bamakos (Mali) 18.–21. aprillil 2005;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 17 lõiget 1;
 - võttes arvesse Beninis Cotonous 23. juunil 2000. aastal allkirjastatud AKV-ELi partnerluslepingut ⁽²⁾, mis jõustus 1. aprillil 2003, eelkõige selle II jaotise artiklit 11 “Rahu tagamise põhimõtted, konfliktide vältimine ja lahendamine”;
 - võttes arvesse Cotonou lepingu läbivaatamist ning mõlema poole jõupingutusi konfliktijärgse taastamise viiside ja mehhanismide parandamiseks ja edasiseks selgitamiseks;
 - võttes arvesse oma resolutsiooni konfliktide ennetamise ja lahendamise ning kestva rahu kehtestamise kohta, mis võeti vastu Addis Abebas 19. veebruaril 2004;
 - võttes arvesse oma resolutsiooni laste õiguste ja eelkõige lapssõdurite kohta, mis võeti vastu Roomas 15. oktoobril 2003;
 - võttes arvesse oma resolutsiooni puuetega inimeste ja vanemate inimeste õiguste kohta AKV riikides, mis võeti vastu 1. novembril 2001;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2000. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile seoses koostööga relvastatud konfliktides osalevate AKV riikidega;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi poolt 11. aprillil 2002 ja 4. juulil 2002 (Angola) ning 15. jaanuaril 2004 (Burundi) vastuvõetud resolutsioone, eelkõige seoses asjaomaste rahastajate konverentsidega;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi raportit komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile kergenduse, taastamise ja arengu seostamise kohta — 2001. aasta detsembri hinnang (A5-0464/2001);
 - võttes arvesse Nigeerias Abujas 2001. aasta oktoobris allkirjastatud raamdokumenti “Aafrika arengu uus partnerlus” (NEPAD);
 - võttes arvesse ELi teerajaja-rolli Kimberly protsessi loomisel ja rakendamisel vereteemantide ning Ottawa maamiinide konventsiooni osas;
 - võttes arvesse poliitikakomisjoni raportit (AKV-EL/3754/A/fin.);
- A. arvestades, et 79-st AKV riigist vähemalt 26 on sõjajärgses olukorras või kannatavad siiani hiljutiste relvastatud konfliktide tagajärgede all, esindades nende riikide rahvastiku enamust, ning seetõttu tuleb selle küsimuse tähtsust AKV riikide rühma jaoks asjakohaselt arvesse võtta;
- B. arvestades, et nende riikide poliitilise päevakorra olulisteks punktideks on praegu hädaabi ja taastamine ning vastavalt sellele ka AKV-ELi koostöö;
- C. tunnustades AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee olulist rolli selles valdkonnas, sest tegemist on foorumi ja poliitilise keskkonnaga, kus liikmesriikidel on olemas raamistik diplomaatilisteks läbirääkimisteks, mis aitab kaasa nendevahelise usalduse loomisele ning rahumeelse lahenduse leidmisele nendevahelistes konfliktides või üksteiselt kogemuste saamisele sisekonfliktide asjus;

⁽¹⁾ AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee poolt vastu võetud 21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

⁽²⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

- D. määratledes konfliktijärgse riigi riigina, kus pooled on rahuleppe juba allkirjastanud ning alustavad demilitariseerimiselt ja rahuvalvelt rahu tagamise suunas, relvarahult sügava lepituse, täieliku demokratiseerimise ning õigusriigi rakendamise suunas, hädaabilt ja kergenduselt taastamise, rekonstrueerimise ja pikaajalise arengu suunas liikumise protsessi;
- E. rõhutades, et iga üleminek vägivallalt rahule on ainulaadne, sõltudes sellistest teguritest nagu vägivalla olemus, ulatus ja tase, ühiskondliku lõhe sügavus ning varasem ja üleminekujärgne võimu tasakaalus-tatus;
- F. arvestades, et on kiiresti vaja süvalaiendada soolise võrdõiguslikkuse perspektiivi konfliktide ennetamises ja lahendamises, rahu tagamises, rahuvalveoperatsioonides, taastamises ja rekonstrueerimises ning tagada asjakohastel juhtudel, et välioperatsioonid võtaksid arvesse nii meeste kui ka naiste konkreetseid probleeme;
- G. arvestades, et konfliktid AKV riikides, eelkõige Aafrikas, omandavad üha rohkem piirkondlikku või rahvusvahelist mõõdet, kaasates naaberriike ja kolmandaid riike, ning arvestades, et sageli kütavad konflikte riigiüleised majanduslikud või poliitilised huvid;
- H. arvestades, et teatavate AKV riikide loodusvarade ja muude varade ebaseaduslik eksploateerimine on üha sagedamini üheks konfliktide puhkemise ja pikenemise aluspõhjuseks nendes riikides üldiselt ja eriti Aafrikas; arvestades, et selline praktika tuleb seetõttu võimalikult kiiresti lõpetada, kasutades selleks kõiki olemasolevaid vahendeid, tugevdamaks rahu ja tagamaks hea valitsemistava;
- I. rõhutades, et edukas konfliktijärgne taastamine, sealhulgas tulemuslikud vaesuse vähendamise strateegiad ja meetmed ülemaailmse vaesuse vastase võitluse raames aitavad kaasa ülemaailmsele terrorismivastasele võitlusele; sellised meetmed vähendavad asjaomase riigi territooriumil terrorismi planeerimise ja terroristliku tegevuse tõenäosust, tagades samas tõhusa riigipoolse kontrolli;
- J. arvestades ülemaailmse avaliku arvamuse praegust keset, kui India ookeani hiljutise maavärina ja tsunami katastroofi tõttu osutatakse arengumaade probleemidele kogu maailmas rohkem avalikku tähelepanu ja omistatakse neile suuremat tähtsust; taunides tugevalt asjaolu, et mõnedes mõjutatud piirkondades raskendas jätkuv konflikt või konfliktijärgne olukord veelgi kannatava elanikkonna abistamist;
- K. rõhutades, et ehkki konfliktijärgne olukord nõuab konkreetset individuaalset lähenemist, on nendel juhtudel palju sarnaseid probleeme ja lahendusi ning tänu sellele saab AKV riikide kogemusi ja parimaid tavasid kasutada eeskujuna teistele mõjutatud liikmesmaadele;
- L. tunnistades, et mõjutatud riikide edukas konfliktijärgne taastamine on tõhusate arengutulemuste saavutamise tingimus, sest ilma rahuta ei ole arengut, ilma lepituseta ei ole rahu, ilma demokraatiata ei ole lepitust ning ilma õigluseta ei ole demokraatiat;
- M. arvestades, et kogemused on näidanud, et paljud rahulepped ei õnnestu, kui nad ei ole seotud rahu- ja demokratiseerimisprogrammide tõhusate kontrolli- ja rakendusmehhanismide kehtestamisega, samuti regulaarse, avatud ja tõsise poliitilise dialoogi instantside loomisega, mis kirjalike dokumentide tege-liku tõhususe tagamise kõrval aitavad luua ka vastastikust usaldust, kindlustada vastastikust austust ning ergutada lepitamist;

Hädaabi ning seos kergenduse, taastamise ja arengu vahel

- N. rõhutades, et lühiajalise kergenduse andmise ning samal ajal pikaajalise taastamise kontseptsioonide paralleelne kaasamine konfliktijärgses olukorras on ülimalt oluline hädaabi ootamatute kõrvalmõjude nagu kohalike tootmissüsteemide kadumise ning ülemäärase impordist sõltumise vältimiseks;
- O. arvestades, et vajadus ületada lõhe AKV riikide rahvusvahelise abistamise erinevate etappide vahel ilmneb üha selgemalt, sest konfliktijärgsed olukorrad on osalevate rühmade ja territoriaalsete mõõtmete poolest järjest keerukamad, samuti muutlikumad, kui vägivalda intensiivsus muutub nii ajas kui piirkondlikult, ning stabiilsuse ja uute rahutuste vaheline piir on kitsas;
- P. arvestades, et rahvusvaheline üldsus ei tohi nurjata ootusi, mis äratati teatega edendada rahastajate konverentse kergendus-, taastamis- ja arenguprojektide rahastamiseks pärast pikaajaliste ja hävitavate relvastatud konfliktide lõppu;
- Q. arvestades, et kergenduse, taastamise ja arengu vaheline seos vajab rahastajate, abisaajate ja rakenduspartnerite täiendavat tähelepanu;
- R. arvestades, et tõhus kriisijärgne taastamine kätkeb rahastajate jaoks suuremaid poliitilisi ja tehnilisi riske, sest saajapartnerid võivad olla ebastabiilsed või puududa;
- S. arvestades, et taastamine, mis toimib vastastikku lepitamise ja rekonstrueerimisega, on määrava tähtsusega valitsuse usaldusväarsuse taasloomisel ning seda ei saa vaadelda üksnes kui sõjaeelse olukorra taastamist;
- T. arvestades, et riigi konfliktijärgse ülesehitamisega peavad kaasnema jõupingutused edasiste konfliktide vältimiseks;
- U. rõhutades, kui oluline on anda mõjutatud riikide otsustajatele piisavat taustateavet rahvusvahelise üldsuse, kodanikuorganisatsioonide ning Euroopa Liidu kogemuste ja parimate tavade kohta;
- V. rõhutades, et kui pärast ulatuslikku loodusõnnetust (maavärin, üleujutus, tsunami, orkaan, torm jms) soodustab õnnetusjärgne olukord konflikti poolte vahel rahulepingu sõlmimist, tuleb selliseid ühisest tragöödiast ja humanitaarhädalukorrast ajendatud rahuleppeid kinnistada ja täiendavalt tugevdada, et need kriisi möödudes ei katkeks;
- W. rõhutades humanitaarabi tähtsust ning asjaolu, et humanitaarabi tuleks eelistatavalt anda ainult tsiviil- ja diplomaatiliste kanalite kaudu; rõhutades aga, et humanitaaroperatsioonidesse võib tsiviilisikutest humanitaarabitöötajate töö hõlbustamiseks kaasata sõjaväelasi, näiteks lennuväljade ja teede turvamiseks, sildade remontimiseks, miinide kõrvaldamiseks ja ohvrite evakueerimiseks;

Sotsiaalne ja ametialane taasintegratsioon

- X. arvestades, et terve ühiskonna taastamine on üks peamisi relvastatud konfliktile järgnevaid väljakutseid, sest enamik sotsiaalstruktuure — nagu pered, kohalikud ja usukogukonnad — on purustatud, paljud inimesed on kuulutatud teadmata kadunuks ning sageli on riigis lühi- ja pikaajaliselt ümberasustatud inimeste ja põgenike arv väga suur;
- Y. arvestades, et suutmatus tegeleda konfliktist põhjustatud massivägivalda ja traumasid kogenud elanikkonna vaimse tervise ja psühholoogiliste häiretega takistab sotsiaalse kapitali suurendamise, inima-rengu edendamise ning vaesuse vähendamise alaseid jõupingutusi;

- Z. arvestades, et kõikide relvajõudude endiste võitlejate — nii meeste kui ka naiste — taasintegreerimine on ülimalt suur sotsiaalne probleem ning see on stabiliseerimise, konfliktide taaspuhkemise või bandiitluse, vägivalda ja anarhia tekkimise vältimisel absoluutne võtmetegur;
- AA. arvestades, et tsiviilisikute ning mis tahes ametliku või mitteametliku miilitsa kiire desarmeerimine on korra, julgeoleku, vabaduse ja stabiilsuse seisukohalt esmatähtis;
- AB. rõhutades, et relvastatud konfliktide ajal ja pärast neid on lastele ja noorterühmadele vaja erilist hoolitsust ja tähelepanu, sest paljudest neist said lapssõdurid või vägivalda või seksuaalse väärkohtlemise ohvrid;
- AC. arvestades, et paljudest tsiviilisikutest said relvastatud konfliktide tagajärjel invaliidid või ohvrid, paljud teised on aga jalaväemiinide ja lõhkemata lahingumoonaga tõttu vigastuste või surma ohus;
- AD. arvestades, et konfliktiolukorrad suurendavad olemasolevate invaliidide ja nende perekondade haavatavust ning tuleb vältida sõjas invaliidistunute ja enne sõda invaliidistunute diskrimineerimist, võttes omaks üldise õigustel põhineva lähenemise;

Lepitamine

- AE. rõhutades, et relvastatud konfliktid põhjustavad tsiviilelanikele ja endistele võitlejatele sügavaid isiklikke traumasid — asjaolu, mida tuleb taastamisprotsessi planeerimisel arvesse võtta;
- AF. arvestades, et erikomisjoni või sõltumatu organi loomine konfliktijärgses protsessis võib mängida olulist rolli konflikti ajal toimunud rikkumiste uurimisel ning ohvritele ja nende peredele toe ja kompensatsiooni andmisel;
- AG. arvestades, et konflikti poolt tsiviilisikutele ja sõjaväelastele avaldatud mõjude täielik ja objektiivne dokumenteerimine sõltumatutes tõe ja lepituse komisjonides võib olla lepitusprotsessi üks olulisemaid samme;
- AH. rõhutades rolli, mida kirikud ja usukogukonnad või -organisatsioonid, traditsioonilised kogukonnajuhid ja kodanikuühiskond riiklike VVOde ja foorumite kujul võivad mängida rahu edendamisel või vahendamisel, luues võimalusi aruteludeks ja erimeelsuste lahendamiseks;
- AI. rõhutades Rahvusvahelise Kriminaalkohtu olulist rolli karistamatusevastases võitluses;

Üleminek demokraatlikule ühiskonnale, sealhulgas ettevalmistused valimisteks

- AJ. arvestades, et paljudes AKV riikides kujutab poliitiliste ja haldussüsteemide taanimisväärse seisukord endast peamist takistust säästvare arengule;
- AK. arvestades, et tõhusate arengustrateegiade tugevdamise võtmelemendid on demokraatlikud ja läbi-
paistvad institutsioonid;
- AL. pidades äärmiselt oluliseks kohaldada osaleva omandi põhimõtet, nagu seda on rõhutatud "Aafrika arengu uues partnerluses" (NEPAD) nii, et saajariigid peavad ise vastutama oma arenguprotsessi juhtimise eest ja selles aktiivselt osalema;
- AM. arvestades, et EL peab pidama Aafrika Liitu oma partneriks;
- AN. rõhutades, et stabiilne ja kestev konfliktijärgne rahu on võimalik vaid riikliku lepitamise, efektiivse kohtupidamise, vabaduse, pluralismi ja demokraatia kaudu ning kodanikuühiskonna aktiivsel osalusel kogu rahuprotsessis;

- AO. arvestades, et demokraatlikud valimised kui hääletajate erinevate isiklike poliitiliste veendumuste väljendamise platvorm on väga oluline samm rekonstrueeritavate riikide jaoks, kes soovivad saada demokraatlikeks ühiskondadeks;
- AP. tunnustades riigi vastutust julgeoleku taastamisel demokraatiale ülemineku protsessi kaudu, rõhutab vajadust tagada vajalikud julgeolekutingimused konfliktijärgses riigis valimiste korraldamiseks, nimelt kogunemisvabadus ning konkureerivate parteide vaba arvamuste avaldamine koos hääletajate isikliku julgeolekuga;
- AQ. olles seisukohal, et meeste ja naiste vaheline võrdsus ning naiste osalemine otsustamismenetluse kas õigusloome- või täidesaatval tasandil on hea valitsemistava olulised elemendid;
- AR. tunnustades, et valitsusväliste osalejate ja kodanikuühiskonna osalemine on demokraatiale üleminekul olulise tähtsusega;
- AS. olles seisukohal, et meediavabadus on demokraatlike valimiste üks olulisi elemente, sest kodanikel peab olema õigus teabele erinevate poliitiliste vaadete kohta, ning meedia juurdepääsu ei tohi piirata;
- AT. tunnustades Cotonou lepingu asjaomaste sätete, eelkõige poliitilist dialoogi ja rahu tagamise poliitikat puudutavate sätete (II jaotise artiklid 8 ja 11) rakendamisel tehtud edusamme;
1. kinnitab veel kord AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasatust ja osalemist osalejana, kes aitab kaasa konfliktide ennetamisele ja konfliktijärgsele taastamisele Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonnas;
 2. kutsub AKV riike üles kasutama AKV-ELi koostööd usalduse loomise vahendina ning tegema koostööd konfliktis olevate liikmesmaadega, et jõuda rahumeelse lahenduseni, ning tegema koostööd lepituse ja demokratiseerimise edendamiseks, samuti taastamiseks ja arenguks;
 3. kutsub ELi ja AKV institutsioone ja otsustajaid üles püüdlema tiheda koostöö poole piirkondlike organisatsioonidega nagu Aafrika Liit (AL) või Lääne-Aafrika riikide majandusühendus (ECOWAS) ning andma neile organisatsioonidele piisavad materiaalsed ja immateriaalsed ressursid, võimaldamaks neil anda omapoolne panus konfliktide lahendamisse;
 4. palub neil AKV liikmetel, kes on taastamisprotsessi edukalt ellu viinud, jagada oma parimaid tavasid teiste liikmetega;
 5. rõhutab vajadust koostada olukorrapõhised julgeolekustrateegiad, mis suudavad tõhusalt vastu astuda vägivalda taaspuhkemisele ning kaitsta tsiviilelanikkonda väärkohtlemise eest; märgib, et selles kontekstis võib endiste konfliktiosaliste ühise patrulli poolne julgeolekukontroll edendada elanikkonna usaldust tingimusel, et asjaosalisi on nendeks ülesanneteks piisavalt ette valmistatud — sel eesmärgil tuleb kättesaadavaks teha piisavad ressursid;
 6. märgib, kui oluline on hoolikalt kindlaks teha konflikti põhjused ning kaasata need tulemused julgeolekustrateegiasse, näiteks hõlbustades ebasoodsas olukorras olevate rühmade juurdepääsu poliitilisele vastutusele või luues parema tasakaalu vastandlike huvide vahel selliste ressursside suhtes nagu maa või vesi;
 7. toetab riikide parlamentides, samuti Euroopa Parlamendis riikliku eelarvevahendite käsutaja ning asjaomase EÜ delegatsiooni kuulamiste sisseseadmist konflikti lahendamise ning konfliktijärgse taastamise tegevuste edusammude kohta;

8. kutsub Euroopa Komisjoni, ELi liikmesriike ja EAFi komiteed üles tegema tihedat koostööd taastamisprogrammide koostamisel AKV riikide esindajatega, et otsustamise oleksid kaasatud ka mõjutatud piirkondade juhid, ning püüda tagada ELi tasandil ühtset reageerimist AKV riikide konfliktijärgsele olukorrale;
9. palub Euroopa Komisjoni parandada oma teenistuste vahelist, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide ning rahastajate vahelist koordineerimist, koostada strateegiadokumendid, mis soodustavad ELi erineva poliitika analüüsi ja ühtsust, samuti erinevate rahastajate koordineerimist ja vastastikust täiendavust;
10. kutsub rahastajaid üles konfliktide struktuurilisi põhjuseid asjakohaselt analüüsima ning looma ülemaailmsed raamistikud, määratledes prioriteetsed valdkonnad ja meetmed, toetama poliitilisele, majanduslikule, õiguslikule, sotsiaalsele, keskkonnavalasele ja sõjalisele stabiliseerimisele suunatud meetmete vahelist tasakaalu ning saavutama rahu ja arengu eesmärkide omavaheline ühitamine;
11. usub, et rekonstrueerimistöö peab arvesse võtma kohalikku maa- või linnakeskkonda ning et rekonstrueerimise tagajärjel ei tohi kahjustada keskkonda;
12. toetab piirkondlike organite jõupingutusi rahuprotsessi tugevdamisel ja konfliktijärgsel taastamisel;
13. kutsub Euroopa Liitu ja tema liikmesriike üles võtma meetmeid nii riigisiselt kui ka tihedas koostöös asjaomaste AKV riikidega, et võidelda nende loodusvarade ja muude varade ebaseadusliku ekspluateerimisega;

Hädaabi ning seos kergenduse, taastamise ja arengu vahel

14. kutsub Euroopa Komisjoni ja teisi rahastajaid üles integreerima taastamise ja arengu kontseptsiooni alates konfliktijärgse olukorra algetapist, sest taastamisprotsessi eri faasid kattuvad; rõhutab, et sageli on isegi relvastatud konflikti ajal võimalik astuda esimesi samme kergenduse ja taastamise suunas ning seetõttu tuleb neid programme alustada nii vara kui võimalik; soovib tungival, et kirikud ja usukogukonnad või -organisatsioonid, traditsioonilised kogukonnajuhid, poliitiliselt sõltumatud VVOd ja kodanikuühiskond üldiselt oleks nende programmidega juba nende varases etapis seotud ja neisse kaasatud ning et naised peaksid neis osalema võrdsetel alustel;
15. kutsub ELi ja teisi rahastajaid tihedas koordineerimises kohalike asutustega üles rahastama füüsilise, poliitilise, sotsiaalse ja majandusliku rekonstrueerimise programme ning võtma omaks kõikehõlmava lähenemise, kaasates sellesse taastamise, rahu tagamise, inimõiguste ja isikuvabaduste edendamise, eraalgatuse ning majanduskasvu ja pikaajalise arengu stimuleerimise;
16. palub Euroopa Komisjoni ja ELi liikmesriike andma suurimat võimalikku toetust Angola, Burundi ja Kongo Demokraatliku Vabariigi rahastajate konverentside tõhusale ja edukale edendamisele niipea, kui konfliktijärgne olukord on tõestatult stabiliseerunud, julgustades ja toetades olulisi samme demokraatia tugevdamiseks nendes riikides;
17. ärgitab Euroopa Komisjoni kohandama oma rahastamisvahendeid ja -menetlusi, muutmaks need paindlikumaks ja tõhusamaks — nagu rõhutatud Cotonou lepingus — nii, et konfliktijärgsetes olukordades saaks lühikese aja jooksul kättesaadavaks teha piisavad rahalised ja inimressursid;
18. palub asjaomaseid konfliktijärgseid AKV riike tagada kõik võimalikud vahendid humanitaarabioperatsioonide etapis teha jõupingutusi, kaasates vajadusel politsei- või relvajõud, kui piirkonna VVOd sellist toetust taotlevad, tagamaks vaba juurdepääsu humanitaarabile, soodustamaks humanitaarabi-töötajate tööd ning tagamaks nende isikliku julgeoleku ja töötingimused;

19. palub mitmemõõtmelisse strateegilise taastamise raamistikku lisada osaleva lähenemise, nii et humanitaarabi oleks suunatud kohalike osaliste kaudu ja kaasava partnerluse teel, mis püüaks erinevaid kohalikke osalisi võrdsetel alustel kokku viia;
20. ootab, et naised kaasataks võrdsetel alustel kõikidesse konfliktide lahendamise strateegiatega planeerimis- ja otsustamismenetlustesse, usaldades neile tõelise vastutuse;
21. rõhutab vajadust rahastajate ja VVOde kohaloleku järele kohalikul tasandil; tervitab seetõttu Euroopa Komisjoni hiljutist välist reformi, millega detsentraliseeritakse otsustamismenetlused, andes oma delegatsioonidele AKV riikides suurema autonoomia ja suurendades nende suutlikkust;
22. rõhutab, et kergenduse, taastamise ja arengu jaoks ei ole ühtset mudelit ning peamised suunised tuleb kohandada konkreetse konflikti vajadustele, tuginedes asjaolude eelhindamisele; programmid peavad aga alati olema koostatud võrdsust silmas pidades, nii et kõik elanikkonnakihid saaksid neist kasu;
23. rõhutab vajadust rahuvalve ja rahu tagamise personali pideva dialoogi ja koostöö järele AKV riikides, sest nende rollid ja mandaadid kattuvad sageli ning tavalised rahuvalveoperatsioonid on laienenud rekonstrueerimise ja taastamise valdkondadesse, seda eelkõige tsiviil- ja sõjandusvaldkonna koordineerimise osas, võttes arvesse vajadust vähendada segadust, selgitada ülesannete jaotumist ja vältida dubleerimist;
24. kutsub Euroopa Komisjoni, teisi rahastajaid ja abisaajaid üles mitte pidama konfliktijärgset protsessi lineaarseks protsessiks, mis algab hädaabist, jätkub sellele järgneva kergenduse ja taastamisega ning lõpeb arenguga, vaid võtma arvesse etappide kattumist ning integreerima kergendus- ja arenguelemendid taastamisprotsessi, mis aitab kriiside ajal vähendada planeerimise ja rahastamise häireid;
25. rõhutab, kui oluline on lisada konfliktijärgse taastamise strateegiasse konfliktijärgse taastamise kõikides etappides edasiste konfliktide ennetamise eesmärki;
26. rõhutab, kui oluline on ühendada konfliktijärgses korraldustöös riikide ja piirkondlikud parlamendid, kui need on olemas, ning kaasata nende valitud liikmed otseselt nendesse ülesannetesse;
27. nõuab konfliktiga seonduvate kohaliku tasandi taastamiskavade integreerimist, sest paljudel juhtudel on riik jagatud piirkondadeks, kus vajaliku abi tase võib erineda, ning vägivaldsete konfliktidega tsoonid võivad piirneeda aladega, kus on juba vaja taastamist; peab oluliseks, et neil oleks teatavas ulatuses otsene koostöö riigi-, piirkondlike ja kohalike asutustega;
28. nõuab taastamisstrateegiatele piirkondliku ja mitmepoolse mõtme lisamist, sest konfliktid laienevad sageli üle riigipiiride ning ka konfliktide põhjustel on sageli mitme riigi piirkondlike aspekte; märgib, et piirkondlikud naabrid saavad suures osas konfliktide lahendamisele kaasa aidata, kuid nad ei tohiks konfliktidesse ebakohaselt sekkuda ning peaksid austama naaberriikide territoriaalset suveräänsust;
29. rõhutab, kui oluline on võtta omaks kõikehõlmav õigustel põhinev lähenemine taastamisstrateegiatele, sealhulgas puuetega inimestele;
30. julgustab rahastajate osalemist ja kaasatust kui konfliktijärgse seisundi olulist märki, samuti teiste võimalike rahastajate teadlikkuse tõstmist ja toetust nende osalemisele vahendamisprotsessis rahumeelse lahenduse leidmiseks; samas peavad nad kogu protsessi jooksul võtma omaks erapooletu lähenemise, sest poliitiline keskkond on habras;

31. ärgitab rahastajaid ja eri tasandite poliitikakujundajaid tegema koostööd oma strateegiat, planeerimises ja kohapealsetes tegevustes ning luues omavahelise taastamise juhtasutuse koostöös eelkõige ÜRO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega ning jagama paindlikult ja nõuetekohaselt teavet ja kogemusi; ärgitab abisaajaid tegema rahastajatega riiklikul ja kohalikul tasandil koostööd;

Sotsiaalne ja ametialane taasintegratsioon

32. nõuab nii vägivaldsete konfliktide ohvrite kui ka võitlejate taasintegreerimist kodanikuühiskonda kõikides selle aspektides, eelkõige selle majanduslikus, sotsiaalses, hariduslikus, kultuurilises ja poliitilises aspektis;
33. usub, et elanikkonna hea füüsilise ja vaimse tervise taastamine peab olema konfliktijärgsetes olukordades prioriteediks, kuid paljud inimesed on saanud alalisi või pikaajalisi füüsilisi ja vaimseid kahjustusi ning tuleb olla eriti hoolikas tagamaks, et nende seisundit ravitakse ja neid hooldatakse ning neil võimaldatakse mängida ühiskonnas nii täielikku rolli, kui nende seisund lubab;
34. kutsub ELi, teisi rahastajaid ja AKV riike üles lahendama konfliktidest tulenevaid vaimse tervise häireid ja psühholoogilisi probleeme ühe osana konfliktijärgsest rekonstrueerimis- ja lepitusjõupingutustest;
35. ärgitab oma konfliktijärgseid liikmesmaid valitsuse ja kohalikul tasandil osalema desarmeerimis-, demobilisatsiooni- ning taasintegreerimisprogrammides (DDR) endiste võitlejate sotsiaalseks ja majanduslikuks taasintegreerimiseks;
36. soovib DDRi strateegiad uuesti läbi mõelda, et võimaluse korral isegi demobiliseerimiseelses etapis kaasata ja otseselt kasutada endisi võitlejaid põhilise infrastruktuuri taastamistöodes programmide raames, mis tervikuna saavad toimida võimsa lepitusvahendina, tõhusa kutsealase väljaõppe ja sotsiaalse taasintegratsiooni mehhanismina, laiaulatusliku tööpuuduse, vaesuse ja sotsiaalsete rahunete ennetamise vahendina, praktilise vahendina tagamaks lühema aja jooksul ja madalamate kuludega minimaalsed tingimused elanikkonna ümberasumiseks ning normaalse majandus- ja sotsiaalelu jätkumiseks;
37. rõhutab, et otsene osalemine avaliku infrastruktuuri rekonstrueerimisprogrammides võib olla väärtuslik endiste sõdurite desarmeerimise ja rehabiliteerimise protsessis, nende osalemine kutsealase väljaõppe kursustel suurendab aga tõenäosust, et nad täidavad ühiskonnas kasulikku rolli;
38. soovib, et kõikide rahvusvaheliselt rahastatud DDRi programmide juhtimisse oleks kaasatud mitte ainult võimulolijad, vaid kõik endised võitlevad osapooled või fraktsioonid, et tagada õiglus, luua vastastikune usaldus ning tagada tõhusus rohujuuretandil;
39. kutsub Euroopa Komisjoni ja rahvusvahelisi rahastajaid investeerima konfliktijärgsete AKV riikide majanduslikku taaselavdamisse, näiteks toetades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ning perefarmide finantsilist ümberkujundamist, et kiirendada töökohtade loomist, ning luua kutsekoolituskeskusi eesmärgiga tagada sotsiaalteenuste taasarendamiseks vajalik tulu; soovib selles valdkonnas erilist tähelepanu pöörata väikeettevõtete programmide ning mikrokrediidi kasutamise ja toetamise võimalusele;
40. märgib, et igas konfliktijärgses olukorras tunnevad puuetega inimesed kriisi negatiivseid mõjusid tõenäoliselt tugevamalt kui teised kodanikud; nende toimetuleku- ja ellujäämisvõime võib täielikult sõltuda teistest ning iga perekonna suutlikkus oma puudega liikmeid toetada pannakse tugevalt proovile;
41. kutsub rahvusvahelist üldsust ja valitsusi üles haarama võimalusest taastada infrastruktuur universaalsete projekteerimis- ja juurdepääsustandardite kohaselt, kui võetakse ette suuremaid rekonstrueerimistöid;

42. rõhutab vajadust keskenduda eriliselt endiste naisvõitlejate probleemidele, samuti füüsilise vägivalda, vägistamise või seksuaalse väärkohtlemise ohvritest naiste probleemidele;
43. mis puudutab relvastatud konfliktidest mõjutatud lapsi, ärgitab pühendama erilist tähelepanu ja hoolitsust lapssõdurite haridusele ja taasintegratsioonile ning orbude, füüsiliselt, seksuaalselt või psühholoogiliselt väärkoheldud laste ning riigi sees ümberasustatute või põgenike laste — kes on ootamatult koolist, sõpradest ja loomulikust keskkonnast ära lõigatud — konkreetsetele dramaatilistele probleemidele ja tungivatele vajadustele;
44. rõhutab, et taastamine saab olla edukas vaid juhul, kui lahendatakse põgenike ja riigi sees ümberasustatute probleem, aidates neid vabatahtlikult ja ohutult naasta koju ning osutades abi taastamisprotsessi kaudu ning asjakohasel juhul rahuvalvejõudude rakendamise kaudu;
45. ärgitab rahastajaid ja abisaajaid looma eriprojekte ühiskonna kõige haavatavamatele liikmetele, st laste- ja noorterühmadele, mis peaksid keskenduma haridusele ja kutseõppele, et hõlbustada taas integreeruda endistel lapssõduritel ning sõdadest, relvastatud konfliktidest, ümberasustamisest, põuast, näljast, loodusõnnetustest ja HIV/AIDSist mõjutatud ning inimkaubanduses kasutatud tüdrukutel ja poistel, kes kõik on haridusest ilma jätetud, samuti luua neile vaba aja veetmise ja spordirajatisi ning anda neile võimaluse korral haridussüsteemi sees psühholoogilist eriabi, et aidata neil sõjatraumaga toime tulla; tervitab selles kontekstis rahvusvaheliste organisatsioonide nagu UNICEFi poolt esitatud palveid;
46. rõhutab võtmerolli, mida koolid saavad mängida konfliktijärgsetes olukordades, sest lapsed sõltuvad suurel määral koolide suutlikkusest pakkuda lastele mitte ainult kvaliteetset haridust, vaid ka füüsilist kaitset, psühholoogilist abi ning põhiteenuseid nagu tervishoid, vesi ja sanitaaringimused;
47. kutsub konfliktijärgseid liikmesriike üles hõlbustama rahastajate ja valitsusväliste organisatsioonide tööd lapssõdurite demobiliseerimisel ning aitama sellele kaasa, nõustades neid ning tagades nende vabastamise relvajõududest ja -rühmadest, soodustamaks nende desarmeerimist ja taasintegreerimist perekonda, kui see on asjakohane, ning ühiskonda, ja kaitsma neid vägivalda, väärkohtlemise, ekspluaateerimise ja diskrimineerimise eest;
48. kutsub rahvusvahelist üldsust ja abisaajaid üles looma eriprojekte, millega antakse ulatuslikku hoolitsust relvastatud konfliktide ohvritest naistele ja lastele ning tagatakse nende inimõiguste austamine; kuna vägistamist kasutatakse laialdaselt sõjarelvana, mõjutavad sundrasedus ja sõjatrauma suurt osa naissoost tsiviilelanikest; kaitsta tuleb ka vägistamise tagajärjel sündinud lapsi ning kõikide nende küsimustega tuleb tegeleda ja need lahendada edukas sotsiaalse taastamise protsessis;
49. palub riikidel, kelle territooriumidel esineb maamiine, luua arstiabi ja rahalise toetuse eriprogrammid maamiinide invaliidistunud ohvrite ja ellujääjate sotsiaalseks taasintegratsiooniks, tagades, et need programmid oleksid suunatud kõikidele invaliidistunutele, samuti korraldades elanikkonnale ja eelkõige lastele tõhusat miinidega seonduvate riskide alast koolitust, korraldades aktiivselt demineerimist ning mitte kasutades ega ladustades jalaväemiine ja nendega mitte kaubeldes;
50. on teadlik, et lõhkenud ja lõhkemata lahingumoonast loodus- ja merekeskkonnale tekitatud kahju nõuab erilist tähelepanu nii tervishoiu ja ohutuse kui ka keskkonna rekonstrueerimise seisukohast;
51. kutsub üles neid AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee liikmesmaid, kes ei ole allkirjastanud ega ratifitseerinud Ottawa konventsiooni (miinide keelustamise leping) või ÜRO teatavate tavarelvade konventsiooni, teha seda viivitamatult;
52. kutsub Ottawa konventsiooniga ühinenud AKV ja ELi riike üles rakendama selle sätteid, eelkõige täitma jalaväemiinide demineerimise kohustust nende enda poolt määratud kuupäevaks vastavalt Nairobi 2005.–2009. aasta tegevuskavale;

Lepitamine

53. rõhutab, kui oluline on erapooletult ja objektiivselt uurida inimõiguste rikkumisi ning vägistamisi, piinamisi, vahistamisi ja tapmisi;
54. usub, et töekomisjonidel on potentsiaali tuua üleminekuühiskondadele palju kasu, ehkki nad ei pruugi igasse konteksti sobida; rõhutab, kui oluline on paljude erinevate ühiskonnakihtide aktiivne kaasatus sellistesse komisjonidesse; rõhutab, et pärast objektiivse lõpparuande koostamist, mis sisaldab selle erilist asjakohasust silmas pidades ka lastele pühendatud jaotist ning mis koostatakse laste ja noorte kaasabil — peaksid kõik osalised komisjoni soovitude rakendamiseks endast parima andma;
55. teadvustab Lõuna-Aafrika tõe- ja lepituskomisjoni kogemuse tähtsust, kuid rõhutab, kui oluline on kohandada metoodika kohalikele oludele;
56. juhib tähelepanu, et amnestiad võivad olla lepitusvahendiks, tingimusel et need valmistatakse ette ja otsustatakse targal, õiglasel ja tasakaalustatud viisil ning neid ei kasutata ebaõiglaselt õigusemõistmise takistamiseks, kohutavate kuritegude varjamiseks ega tohutust vastutusest pääsemiseks;
57. usub, et õigusemõistmine on peamine valdkond, mille puhul rahvusvahelist üldsust saab otseselt kaasata lepituspotsentiaaliga protsessidesse, nagu seda on näidanud Haagi ja Arusha *ad hoc* kohtud, Rahvusvaheline Kriminaalkohus, ÜRO algatatud kohtud Kambodžas ja Sierra Leones ning universaalse jurisdiktsiooni põhimõtte rakendamine;
58. peab vajalikuks tagada olenevalt olukorrast kas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, *ad hoc* kohtute või riikide sõltumatute kohtute kaudu, et genotsiidijuhtumid ja muud kohutavad kuriteod ei jääks karistuse, et mõistetaks õigust, seatakse jalule tõde ning tagatakse kompensatsioon ohvritele;
59. rõhutab, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus võib mängida peamist rolli karistamatuse nõiaringi purustamisel, võttes vastutusele inimõiguste tõsiste rikkumiste peamised tagantkihitajad ja toimepanijad; on veendunud, et see võib luua atmosfääri, milles on võimalik kõikide endiste sõdurite amnestia ja taasintegratsioon;
60. usub, et rahvusvaheline üldsus saab aidata lepitusprogrammide rahulepinguteks muutmise läbirääkimisel, koostades sobivaid riiklike õigusakte ning kaitstes neid, kes vastutavad nende programmide ja õigusaktide kohaliku rakendamise eest; rõhutab, et ametiasutused mängivad olulist rolli rahvusvaheliste suuniste koostamisel, mis võivad tugevdada kohalikke poliitilise ja kodanikuühiskonna juhte, nagu näiteks karistamatusevastase võitluse ÜRO suunised; rõhutab rahvusvaheliste raporteerimis- ja seiremehhanismide tähtsust;
61. taunib USA poolt kolmandatele riikidele avaldatavat survet kahepoolsete puutumatuslepingute sõlmimiseks, mis väidetavalt põhinevad Rooma statuudi artiklil 98, jättes oma kodanikud ja sõjaväelased Rahvusvahelise Kriminaalkohtu jurisdiktsioonist välja, samuti Rooma statuudi allkirjastanud riikide vastu võetud surveabinõusid, sealhulgas abi vähendamist; palub seetõttu Rahvusvahelist Kriminaalkohust toetavaid riike ja Euroopa Komisjoni säilitada oma jõupingutused Ameerika Ühendriikide veenmiseks oma poliitikat muuta ning vahepeal püüda neid riike aidata, kui USA abi neile vähendatakse;
62. ärgitab võtma meetmeid, tagamaks töekomisjoni juurde ilmunud ohvrite isikliku turvalisuse ning osutades vajaduse korral erilist tähelepanu naistele, korraldades naistele ja lastele kui ühiskonna hõige haavatavamatele rühmadele eraldi istungeid; rõhutab, et naisi ei tuleks mitte ainult ohvritena ära kuulata, vaid naised tuleb ka aktiivselt kaasata lepitusprotsessi;

63. soovib kaasata usu- ja traditsioonilised juhid oluliste osalistena lepitusprotsessi ning teeb ettepaneku kaaluda, kasutada ja austada vanemate tarkust;
64. rõhutab, et riigi ja tema võimu taastamine on hädavajalik valimisprotsessi kindlustamiseks ja konfliktijärgsesse olukorda sattunud riikide institutsioonide püsivaks stabiliseerimiseks; kutsub Euroopa Liitu ja tema liikmesriike üles pühendama sellele AKV-ELi partnerluslepete alusel erilist tähelepanu;
65. peab hädavajalikuks rahu ja sallivuse kultuuri edendamist kodanikevahelise vastastikuse solidaarsuse arendamise kaudu ja kutsub kõiki poliitikuid ning poliitilisi ja sotsiaaljuhte, usuorganisatsioone ja kodanikuühiskonda üles edastama elanikkonnale rahu, lepituse ja rahvusliku ühtsuse signaale ja sõnumeid;
66. kutsub konfliktijärgseid riike üles järgima majandus- ja sotsiaalpoliitikat, mis tagab inimeste ja rahva harmoonilise ning tasakaalustatud arengu, samuti sotsiaalsete probleemide rahumeelse lahendamise ja lepituse poliitikat;
67. ärgitab endiseid konfliktiosalisi astuma regulaarsesse, avatud, tõsisesse, põhjalikku ja ulatuslikku poliitilisse dialoogi niipea, kui on sõlmitud rahulepped;

Üleminek demokraatlikule ühiskonnale, sealhulgas ettevalmistused valimisteks

68. kinnitab veel kord, nagu sätestatud Cotonou lepingus, et demokraatlikud põhimõtted on üldtunnustatud ning aluseks riigikorraldusele, tagades selle võimu ning põhiseaduslikkus, seadusandlikkus ja reguleerivas süsteemis kajastuvate toimingute seaduslikkuse;
69. kinnitab veel kord oma pühendumist demokraatlikule valitsemissüsteemile, mis on innustatud vastavate riikide reaalsusest ja mis tagab õigusriigi raames kõigile julgeoleku, vabaduse ja õigusemõistmise ning tugineb kedagi välja jätmata ühtsuse väärtustele;
70. toetab õiglase ja säästva arengu nimel hea valitsemistava põhimõtte kui AKV-ELi partnerluse ühe põhielemendi, sealhulgas võimude lahususe ja õigusriigi põhimõtte järgimist ning läbipaistvuse ja vastutuse järgimist avalike ülesannete täitmisel ning loodusvarade ja rahaliste vahendite kasutamisel;
71. rõhutab, et korrupsiooniga võitlemiseks on oluline suurendada — nii kesksete kui ka kohalike institutsioonide — institutsioonilist suutlikkust; rõhutab ka, kui tähtis on ümber korraldada avalik haldus ning volitada riigiteenistujaid täitma oma ametikohustusi nii, et teenindada kõiki avalike teenuste kasutajaid tõhusalt, viisakalt, ausalt, erapooletult ja õiglaselt;
72. rõhutab inimõiguste ja põhivabaduste austamise tähtsust; ärgitab riigi struktuuri ja erinevate võimude pädevuse kindlaksmääramisel õigusriigile viitamist;
73. peab hädavajalikuks tagada põhiliste inimõiguste üldise austamise keskkond ning soovib käivitada inimõigustealase hariduse programmid võimalikult varases etapis pärast relvastatud konflikti lõppu;
74. tunnustab relvastatud konflikti lõppedes demokraatlikest põhimõtetest ning pluralistlike ja vabade ühiskondade mudelist lähtudes riigivõimu taastamise, kogu riigi territooriumil avaliku halduse ennis- tamise ning riikliku sõjaväe ja politseiteenistuste ümberkorraldamise tähtsust; juhib tähelepanu, et mõnedes olukordades, kui see on vajalik ja soovitatav, on heaks ja kasulikuks lahenduseks osutunud eri poolte endiste võitlejate kaasamine uude ühtsesse riiklikku sõjaväkke ja politseiteenistusse, kasu- tades seejuures rahvusvahelist eriabi;

75. tuletab meelde, et mitmest parteist koosnevad üleminekuvalitsused, mis toimivad riikliku ühtsuse valitsustena, on sobivad vahendid stabiliseerimise, rahu ja ühise vastutuse tagamiseks alates rahulepete sõlmimise hetkest kuni valimiseni; juhib tähelepanu ka asjaolule, et kogemuste põhjal on sellised võimu jagamise skeemid osutunud otstarbekaks ka pärast valimisi, sest nii on ilma suuremate riskideta võimalik pikaajalise stabiilsuse platvorm kuni demokraatliku kultuuri täieliku kinnistumiseni ning võimu vaheldumine;
76. tervitab asjaolu, et EL ja rahvusvaheline üldsus mängivad sageli olulist rolli konflikti poolte veenmises jõuda rahuleppele ja korraldada demokraatlikud valimised; avaldab aga kahetsust, et rohkem kui ühel korral on neil konfliktijärgsetele pooltele rahulepete täielikuks rakendamiseks vajaliku abi andmine ebaõnnestunud; ärgitab neid suurendama finants-, haldus- ja logistikaabi konfliktijärgsetele riikidele, et tagada rahulepete nõuetekohane rakendamine;
77. soovib, et lõpliku relvarahu või minimaalselt turvalise olukorra järel tuleb muuhulgas kohaliku suutlikkust ning inim-, materiaalsete ja rahaliste ressursside kättesaadavust arvesse võtva realistliku ajakava kohaselt ette valmistada ja korraldada demokraatlikud valimised; soovib, et esimesed valimised pärast relvastatud konflikti lõppu peaksid põhimõtteliselt toimuma maksimaalselt kahe või kolme aasta jooksul, välja arvatud eriolukordades; juhib tähelepanu mitte ainult presidendi ja parlamendi üldvalimiste, vaid ka piirkondlike ja kohalike valimiste vajadusele; rõhutab, et valimised ei ole mitte mingil juhul demokratiseerimisprotsessi lõpp-punkt, vaid demokratiseerimispüüdlused peavad olema pidevad;
78. kutsub valimiste ettevalmistamise eest vastutavaid isikuid üles nimetama ametisse ajutise sõltumatu valimiskomisjoni, mille ülesanneteks peaksid eelkõige olema valijate registri koostamine, valimisringkondade arvu ja asukoha ning muude vajalike infrastruktuuride kindlaksmääramine, personali värbamine ja koolitamine, kandidaatide kulutuste läbipaistvuse kontrollimine, hääletamiseeskirjade kehtestamine ning elanikkonna nõuetekohane teavitamine;
79. julgustab naiste osalemist valimisprotsessis ja valitsuses, millega seoses 1995. aastal Beijingsis toimunud neljanda naiste maailmakonverentsi tegevusprogrammis sätestati, et vähemalt 30 % osalemine on "kriitiline mass" täielikult võrdsete õiguste saavutamise teel;
80. arvab, et olulised, asjaomased ja sõltumatud valitsusvälised osalejad võivad mängida valimisprotsessis olulist rolli, ärgitades avatud ja üldist arutelu ning kontrollides, et kandidaadid oma ülesandeid täidavad;
81. kutsub ÜROd ja teisi asjaomaseid rahvusvahelisi organeid tulema kokku vaatlajatena ning olema abiks sõltumatu valimiskomisjoni loomisel; Euroopa Liit, Euroopa Parlament, ÜRO ja teised rahvusvahelised organisatsioonid peavad AKV riikide demokratiseerimisele kaasa aitamist silmas pidades mängima olulist rolli valimisprotsessi abistamises ja järelevalves; julgustab pikaajalisi vaatlėjaid tulema riiki varakult enne valimispäeva, et jälgida valimisprotsessi algusest peale; loodab aga, et valimiste lühiajalised vaatlėjad nagu näiteks Euroopa Parlamendi vaatlėjad tulevad riiki paar päeva enne valimisi ning jäävad sinna vähemalt kuni häälte esimese lugemise lõpuni;
82. nõuab vajaduse korral ja võõrustajariigi palvel ohutuse tagamiseks rahvusvahelise mitmepoolse relvajõu rakendamist, võimaluse korral kohalike sõjasalkade toel; turvatunnet aitab suurendada ka valimisjaoskondade suur arv;
83. palub osutada suurt tähelepanu sõna- ja kogunemisvabadusele, et asjaomased parteid saaksid vabalt väljendada oma arvamusi, pidades lugu oponentidest ja ühtsetest demokraatlikest reeglitest, ning lubama sõltumatu meedia kohalolekut; palub tagada ajakirjanikele neile nende töös vajaliku liikumisvabaduse ning austada teabe paljusust; nõuab selgeid ja tõhusaid eeskirju, mis tagavad erameedia asutamisevabaduse ja kõikide poolte võrdse juurdepääsu meediale, eelkõige riigi kontrolli all olevale meediale; rõhutab nende aspektide erilist tähtsust AKV riikide raadioringhäälinguajaamade jaoks;

84. kutsub Euroopa Komisjoni, erinevaid rahastajaid ja asjakohaseid valitsusväliseid organisatsioone korraldama meediatöötajate koolitusprogramme, soodustamaks sõltumatuid ja kvaliteetseid reportaaže, ning tagama piisavad tehnilised ja materiaalsed ressursid, näiteks kassetid, filmimaterjal ja paber;
 85. kutsub rahvuskogu valitud liikmeid võtma vastu demokraatliku põhiseaduse või seda muutma niipea kui võimalik enne või vahetult pärast esimesi konfliktijärgseid üldvalimisi, eelistatavalt rahvahääletuse korras, välja arvatud juhul, kui endised konfliktiosalised ja ühiskond tervikuna ei näe selleks pakilist vajadust; sama kehtib kõige olulisemate poliitiliste, orgaaniliste ja struktuuriliste seaduste kohta, mis reguleerivad demokraatliku riigi põhivaldkondi;
 86. rõhutab, kui oluline on poliitilise olukorra teemaline pidev poliitiline dialoog abisaajariikidega, nagu seda eeldab Cotonou lepingu artikkel 8, eelkõige sellistes valdkondades nagu relvakaubandus, ülemäärased sõjakulutused, uimastid ja organiseeritud kuritegevus või etnilisel, usulisel või rassilisel alusel diskrimineerimine; see dialoog peab sisaldama ka inimõiguste, demokraatlike põhimõtete, õigusriigi ja hea valitsemistava austamisega seonduva arengu regulaarset hindamist;
 87. arvab, et dialoogi pidamise suutlikkuse suurendamise üks viise on jagada võrdsetel alustel kogemusi rahastajariikide ning abisaajariikide esindajate vahel;
 88. teeb kaasesimeestele ülesandeks edastada käesolev resolutsioon AKV-ELi nõukogule, Euroopa Komisjonile, Euroopa Liidu Nõukogule ja AKV regionaalse integratsiooni organisatsioonidele ning kõikidele AKV ja ELi riikides konfliktis olevatele pooltele.
-

RESOLUTSIOON ⁽¹⁾**Euroopa Arengufondi (EAF) kaasamine eelarvesse**

AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee,

- mis kogunes Bamakos (Mali) 18.–21. aprillil 2005,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 17 lõiget 1;
 - võttes arvesse Cotonous 23. juunil 2000. aastal sõlmitud AKV-ELi partnerluslepingut⁹, mis jõustus 1. aprillil 2003, ja eelkõige selle I lisas kehtestatud finantsprotokollid ning IV lisas sätestatud rakendus- ja juhtimiskorda;
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile “AKV riikidega koostöö täieliku integreerimise kohta ELi eelarvesse” (KOM(2003)590);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi arengu- ja koostöökomisjoni raportit Euroopa Arengufondi eelarvesse kaasamise kohta (A5-0143/2004) ⁽²⁾,
 - võttes arvesse majandusarengu, rahanduse ja kaubanduse komisjoni raportit Euroopa Arengufondi kasutamise kohta (AKV-EL/3602/03/fin.) ⁽³⁾,
 - võttes arvesse majandusarengu, rahanduse ja kaubanduse komisjoni raportit Euroopa Arengufondi eelarvesse kaasamise kohta (AKV-EL/3686/05/fin.),
- A. võttes arvesse, et alates Euroopa Arengufondi (EAF) loomisest 1957. aastal on EAF jäänud peamiseks rahaliseks koostöövahendiks Euroopa Liidu ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide vahel ning tegutseb ELi liikmesriikide vabatahtlike sissemaksete alusel;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu liikmesriikide juhid võtsid endale nõukogu tippkohtumisel Barcelonas ning ÜRO rahvusvahelisel arengu rahastamise konverentsil Monterreys 2002. aastal finantssihid seoses EÜ panusega ametlikku arenguabisse;
- C. kinnitades veel kord Euroopa Liidu antava rahalise abi tähtsat rolli AKV riikide arengus, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, ning sellest tulenevat vajadust tugevdada EAFi raames arenguabi rahastamise koostööd;
- D. tervitades AKV-ELi finantskoostöö rakendamisel 2003. aastal kohustustes ja maksetes saavutatud enneolematut edu;
- E. võttes arvesse riiklikele ja piirkondlikele eelarvevahendite kasutajatele Cotonou lepinguga antud uut rolli ning suutlikkust, mis on vajalik kõikide määratletud ülesannete ja kohustuste täitmiseks, eelkõige EAFi rahastatava abi juhtimise parandamiseks;
- F. märkides, et EAFi eelarvesse kaasamise küsimus on tekkinud AKV-ELi partnerluse oluliste muudatuste ajal, mida näitavad majanduspartnerluslepingute läbirääkimised ja mis annab ka võimaluse arengu-koostöö rahastamise eesmärgi ja põhimõtteid täiustada;
- G. kinnitades veel kord riiklike ja piirkondlike eelarvevahendite kasutajate olulist rolli projektide ning programmide juhtimisel ja rakendamisel;

⁽¹⁾ AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee poolt vastu võetud 21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

⁽²⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽³⁾ 1.4.2004 protokoll.

- H. väljendades muret eelarvesse kaasamise perspektiivide pärast ja selle võimaliku mõju pärast arenguabi rahastamise koostöö põhimõtetele ja põhielementidele, eelkõige kaashaldamisele, ressursside prognoositavusele ning paindlikkusele ressursside kasutamisel;
- I. juhtides tähelepanu, et liidu laienemine 25 liikmesriigini viib uue kulude jagamise valemi kehtestamisele riikide vabatahtlikel sissemaksetel põhinevale rahalisele abile, kui säilitatakse praegune viieaastase finantsprotokolli süsteem;
- J. arvestades, et 25 liikmesriiki ei ole selle uue kulude jagamise valemi osas veel kokkuleppele jõudnud ning selle küsimusega viivitamine blokeerib rahastamisallikad;
- K. tuletades meelde, et EAFi eelarvesse kaasamise peamine eelis, st selle integreerimine üldeelarvesse, seisneb selles, et 25 liikmesriigile juba tuttavat kulude jagamise valemit kohaldatakse automaatselt ilma vajaduseta pidada pikaajalisi ja potentsiaalselt ebaedukaid arutelusid 10. EAFi uue *ad hoc* kulude jagamise valemi üle;
- L. arvestades, et sellise uue *ad hoc* kulude jagamise valemi osas kokkuleppele mittejõudmine takistab või viivitab oluliselt 10. EAFi kasutuselevõtmist, mis loomulikult ohustab partnerluslepingu eesmärkide saavutamist, mille puhul on hädavajalik säilitada EAFi pidev rahastamine;
- M. rõhutades, et EAFi kaasamine eelarvesse ei ole kõiki probleeme lahendav umerohi, samuti ei takista see AKV-ELi partnerluse edukat toimimist;
- N. arvestades, et komisjoni 8. oktoobri 2003. aasta teatise (KOM (2003) 590) anti osaline vastus (mis vajab üksikasjalikumat laiendust) paljudele AKV poolelt esitatud küsimustele, eelkõige mis puudutab eelarve aastasest tsüklis tulenevaid "giljotiinieffekte" ning mitmeaastase rahastamise korraldamise suutlikkust, kusjuures parlamentaarse ühisassamblee leping on nende tagatiste täitmise suhtes tingimuslik;
- O. märkides, et Euroopa Liidu finantsmääruses on ette nähtud erifondi korraldamise ja tagamise praktilised viisid;
- P. kordab, et AKV osalemise kõrge tase EAFi programmitöö ja rakendamise otsustamismenetluses viib tihedama partnerluseni rahastajate ja abisaajate vahel ning programmide AKV riikide poolse suurema omandilise kuuluvuseni;
- Q. kinnitades veel kord vajadust säilitada ja tugevdada partnerluse *acquis'd*, eelkõige Cotonou lepingus jäädvustatud omandi- ja osalemispõhimõtteid, mis on vaesuse likvideerimiseks kujundatud strateegia põhielemendid;
- R. kinnitades veel kord, et tagatud ressursid, arenguprogrammide kuulumine AKV riikidele ning jätkuv partnerluse vaim on poliitilised küsimused, mida eelarvesse kaasamine ei lahenda ega ka vaidlusta;
- S. tunnistades, et poliitorganid peavad vastama AKV riikide esitatud õiguspärasele küsimustele, sealhulgas abi kaashaldamise, juba 9. EAFi ajal ilmsete tulemuste mõõtmise mõjude ning ressursside prognoositavuse ja jätkusuutlikkuse kohta;
- T. rõhutades, et ei ole põhjendamatu tõstatada küsimus EAFi reformimise kohta 40 aastat pärast selle loomist ning et praegune süsteem ei ole suutnud lahendada väljamaksete kiiruse ning kasutamata eraldiste (11 miljardit eurot) kogunemise probleeme;
1. teatab, et ta peab eriliselt tähtsaks ELi püüdlusi saavutada AKV riikide jaoks konkreetne, identifitseeritav ja saajale suunatud arenguabipoliitika, mille rahastamine peab olema alaline ja tagatud;

2. nõuab, et AKV-ELi partnerlus säilitaks oma spetsiifika ja partnerluse vaimu, aidates sel moel kaasa vaesuse likvideerimise ning millenniumi arengueesmärkide vastastikuste eesmärkide saavutamisele;
3. ärgitab Euroopa Komisjoni ja AKV riikide ametiasutusi mitmekordistama oma jõupingutusi, et säilitada ja pikaajaliselt parandada 2003. aastal AKV-ELi finantskoostöö rakendamisel saavutatud tulemusi, saades kasu programmitööle uue lähenemise rakendamisest ning volituste ja otsustamise üleandmisest kohalikele või regionaalsetele organitele;
4. kordab muret, et kuigi EL on AKV olulisim arengupartner, tuleb eelarvesse kaasamise ettepanekule vaatamata lahendada mõlemal poolel tekkivad haldus- ja menetluslikud viivitused ning tõkked, mis muudavad EAFi ressursside liikumise aeglaseks ja neile juurdepääsu kohmakaks;
5. kinnitab, et AKV riikide rühmale saadaolev summa peab olema piisav Cotonou lepingu eesmärkide saavutamiseks olenemata sellest, kas rahastamine toimub 10. EAFi või ühenduse eelarve kaudu;
6. ärgitab ELi nõukogu ja komisjoni kaaluma erandite kehtestamist ühenduse eelarve finantsmäärustes, et kohandada seda AKV rühma riikide huvidele ning tugevdada arengufondide partnerlust, omandilist kuuluvust ja prognoositavust;
7. soovib samas vaimus, et hea valitsemistava, õigusriigi, demokraatlike struktuuride püsiva tugevdamise ning valitsuse ja opositsiooni vahelise vastastoime huvides vabadel valimistel põhinevates pluralistlikes demokraatiates kasutataks sobivat osa EAFi eraldistest parlamendiliikmete ning poliitiliste, majandus- ja sotsiaaljuhtide poliitiliseks harimiseks ja koolituseks; märgib, et neid vahendeid tuleb kasutada avaliku halduse kolledžite asutamiseks ning parlamendi, kohalike omavalitsuste liikmete ning poliitilistes parteides ja ühendustes vastutavatel ametikohtadel töötavate isikute poliitiliseks harimiseks;
8. juhib tähelepanu, et kõik EAFi eelarvesse kaasamisega seonduvad otsused peavad olema kooskõlas ELi kohustustega suurendada omapoolse ametliku arenguabi taset 2002. aasta keskmiselt 0,33 %-lt 0,39 %-ni aastaks 2006, mis pakuti välja Barcelona nõukogu tippkohtumisel ning ÜRO rahvusvahelisel arengu rahastamise konverentsil Monterreys 2002. aastal;
9. ärgitab ELi liikmesriike ja Euroopa komisjoni mitte vastu võtma otsuseid, mille tagajärjed oleksid vastuolus Cotonou lepingu eesmärkidega;
10. rõhutab vajadust lahendada "mitte nii hästi toimetulevate" AKV riikide poolt väljendatud muret, et EAFi kaasamine eelarvesse tähendaks neile eraldatud vahendite vähendamist, ning kutsub komisjoni üles selgitama, kuidas ta kavatses tagada, et nende riikide huve ei mõjutataks;
11. soovib — Euroopa Parlamendi arengukomisjoni 15. märtsi 2005. aasta koosolekul volinik MICHELI poolt tervitatud meedet — kasutada sihtotstarbena EAFi vahendeid (kulutamata jääki) AKV institutsiooniliste partnerite (so CARICOMi, Aafrika Liidu, NEPADi, Lääne-Aafrika majandus- ja rahaliidu jt) poolt või antud projekti osas kokku leppinud olulise arvu AKV riikide poolt esitatud suuremateks infrastruktuuriprojektideks või muudeks piirkondliku ja riigiülese tähtsusega projektideks;
12. võtab teadmiseks AKV riikide väljendatud mure ühenduse eelarvele kohaldatava aastase põhimõtte võimalike mõjude üle, ehkki komisjon on selgelt väljendanud, et see ei välista mitmeaastast programmitööd;

13. kutsub AKV-ELi sekretariaati üles koostama niipea kui võimalik ühise teate, milles väljendatakse AKV nõukogu, ELi nõukogu ja Euroopa Komisjoni seisukohti eelarvesse kaasamise ning aastase eelarvetsükli mõjude läbivaatamisel, lähtudes arengukoostöö rahastamise põhielementide mõjust, eelkõige:
 - abi kaashaldamine;
 - ressursside prognoositavus ja jätkusuutlikkus;
 - eelarvesse kaasatavate ressursside tase;
 - ressursside kasutamise paindlikkus;
 - ressursside eraldamine;
 - riiklike ja piirkondlike eelarvevahendite käsutajate roll ja kohustused;
 - AKV-ELi arenguabi rahastamise koostöökomitee roll ja kohustused;
 - vahendite kiire väljamaksmine;
 - tulemuste mõõtmise mõjud;
14. rõhutab AKV riikidele tagatud pikaajalise arenguabi rahastamise vajadust ning rõhutab, et mitte ükski riik ei tohiks rahastamissüsteemi muutmise järel sattuda vähemsoodsasse olukorda;
15. kinnitab, kui tähtis on praeguse EAFi pakutav ressursside prognoositavus, mis võimaldab AKV riikides pikaajalist programmitööd ning mida parlamentaarne ühisassamblee tugevalt toetab;
16. kutsub Euroopa Komisjoni, ELi nõukogu, Euroopa Parlamenti ja AKV riike üles kehtestama sobiva raamistiku põhjalikeks konsultatsioonideks, et hinnata kummagi süsteemi (eelarvesse kaasatud ja kaasamata EAFi) eeliseid ja puudusi;
17. kinnitab veel kord vajadust tagada tulevase EAFi eeskirjaga seonduvas kaasotsustamismenetluses partnerluse ning arenguprogrammide AKV riikidele kuuluvuse põhimõtted ning nende osalemine kõikides otsustes, mis puudutavad vahendite kasutamist;
18. peab samas vaimus vajalikuks, et kui EAF tõesti eelarvesse kaasatakse, tuleb parlamentaarne ühisassamblee ELi eelarvemenetlusega tihedalt siduda, pidades silmas ELi eelarvepädevatele institutsioonidele väärtusliku panuse andmist AKV riikidega seonduvates eelarveküsimustes;
19. toetab EAFi eelarvesse kaasamise arutelu kõrval 10. EAFi koostamist ning AKV riikidele kättesaadavaks tegemist, et võimaldada neil täita partnerluslepingu eesmärgi, mida rahastatakse eelarvele kohandatava samasuguse kulude jagamise valemi alusel: tervitab nii ELi üldeelarve osana kui ka võimaliku 10. EAFina rahastamise üle arutelude jätkumist ning märgib selles kontekstis ära komisjoni ettepaneku esitada AKV riikide rühmale mitmeaastane finantsraamistik koostööks aastatel 2008–2013;
20. rõhutab vajadust säilitada individuaalsed piirkondlikud ja riiklikud eraldised ning rõhutab, et EAFi ressursside üleandmine teistele globaalsetele eesmärkidele peab toimuma üksnes konsultatsioonis AKV partneritega;
21. teeb kaesesimeestele ülesandeks edastada käesolev resolutsioon AKV-ELi nõukogule, Euroopa Komisjonile ja Euroopa Liidu Nõukogule.

RESOLUTSIOON ⁽¹⁾**olukorra kohta Sudaanis**

AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee,

- mis kogunes Bamakos (Mali) 18.–21. aprillil 2005,
- võttes arvesse Sudaani valitsuse ja Sudaani rahva vabastusliikumise/-armee poolt 9. jaanuaril 2005. aastal Nairobis (Kenya) allkirjastatud üldist rahukokkulepet;
- võttes arvesse ÜRO julgeolekunõukogu asjakohaseid resolutsioone ja Darfuri rahvusvahelise uurimiskomisjoni raportit ÜRO peasekretäri nõukogu resolutsioonile 1564 (2004);
- võttes arvesse Sudaani valitsuse, Sudaani vabastusliikumise/-armee ning õigluse ja võrdsuse liikumise poolt N'djamenas (Tšaad) 8. aprillil 2004. aastal allkirjastatud relvarahulepingut ning relvarahukomisjoni raporteid;
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Sudaani ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta;
- võttes arvesse kodukorra artikli 17 lõiget 2;
- A. arvestades, et büroo otsustas vastavalt kodukorra artiklile 20 "saata Sudaani, eelistatavalt Darfuri, lõunasse ja itta saata delegatsiooni, et valmistada ette kiireloomuline arutelu ja resolutsioon 9. istungjärguks";
- B. arvestades, et delegatsioon saadeti Sudaani 23.–27. märtsil 2005 ning see külastas Hartumi, Põhja-Darfuri osariiki, Lõuna-Darfuri osariiki ja Jubat (Bahr El Gabeli osariiki);
- C. arvestades, et üldises rahukokkuleppes nähakse ette eraldi relvajõud koos 91 000 valitsusväelase väljaviimisega lõunast kahe ja poole aasta jooksul ning Sudaani rahva vabastusarmee väljaviimist põhjast kaheksa kuu jooksul, naftarikkuse võrdset jaotamist ning valimisi kolme aasta möödudes;
- D. arvestades, et konflikt Darfuris ei ole veel päris lõppenud ja on põhjustanud tuhandete inimeste surma, umbes 1,65 miljoni inimese riigi sees ümberasustamise ja 200 000 põgeniku Tšaadis ning et konfliktist mõjutatud inimeste arv ulatub umbes 2,5 miljonini ⁽²⁾,
- E. arvestades, et Darfuri rahvusvaheline uurimiskomisjon tuvastas, et Sudaani valitsuse väed ja miilitsad panid toime "valimatuid rünnakuid, sealhulgas tsiviilisikute tapmisi, piinamisi, sundkadumisi, külade hävitamisi, vägistamisi ja muud seksuaalset vägivalda, rüüstamisi ja sunniviisilist ümberasustamist kogu Darfuris" ja et "neid tegusid pandi toime ulatuslikult ja süstemaatiliselt ning seetõttu võivad need olla inimsusevastased kuriteod";
- F. arvestades, et Darfuri rahvusvaheline uurimiskomisjon hindas isikuid, keda kahtlustati "Darfuris rahvusvahelise inimõiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse tõsiste rikkumiste, sealhulgas inimsusevastaste kuritegude või sõjakuritegude" toimepanemises, ning järeldas, et "isikute hulka, kes võivad olla vastutavad [nende] rikkumiste toimepanemises, kuuluvad üksikud täideviijad, sealhulgas Sudaani valitsuse ametnikud, miilitsajõudude liikmed, mässuliste rühmade liikmed ning teatavad välismaa sõjaväelased isiklikult";
- G. arvestades, et pärast oma viimast resolutsiooni, mis võeti vastu Haagis 25. novembril 2004, on Darfuri külades siiski esinenud rünnakuid tsiviilelanike vastu, surma, ulatuslikku vägistamist ja rüüstamist, nagu raporteeris Aafrika Liidu relvarahukomisjon (AUCFC), ning seda muudab veelgi keerukamaks bandiitluse raporteeritud kasv;

⁽¹⁾ AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee poolt vastu võetud 21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

⁽²⁾ Allikas: Darfuri rahvusvahelise uurimiskomisjoni raport.

- H. arvestades Darfuri rahvusvahelise uurimiskomisjoni järeldust, et “Sudaani kohtusüsteem ei suuda ega soovi tegeleda olukorraga Darfuris. See süsteem on viimase kümnendi jooksul oluliselt nõrgenenud. Piiravad seadused, mis annavad täidesaatvale võimule laiad volitused, on kahjustanud kohtunike ja prokuröride töö tulemuslikkust ning paljud praegu Sudaanis kehtivad seadused on vastuolus inimõiguste põhinormidega”;
1. tervitab soojalt ajaloolise üldise rahukokkuleppe allkirjastamist Sudaani valitsuse ja Sudaani rahva vabastusliikumise poolt Nairobi 9. jaanuaril 2005, mis tähistas 21-aastase kodusõja lõppu kui olulist sammu Lõuna-Sudaanis rahu loomisele ning kui arengut, mis võib kaasa aidata ka Darfuris rahu saavutamisele;
 2. ärgitab kõiki pooli viivitamatult rakendama üldist rahukokkulepet ja selle protokolle, mis muuhulgas hõlmavad ka rikkuse jagamise kokkuleppeid;
 3. märgib rahuloluga üldise rahukokkuleppega loodud uut rahu ja entusiasmi vaimu, millest annab tunnistust umbes 100 000 inimese ja nende loomakarjade naasmine lõunasse, ning rõhutab, kui oluline on elanikkonna jaoks rahust saadava tulu kiire saamine;
 4. tervitab ÜRO julgeolekunõukogu otsust luua 10 000 inimesest koosnev UNMIS, mille ülesandeks on lisaks riigi taastamis- ja arenguprotsessis osalemisele ka võitlejate desarmeerimine, lepitamine, õigusriigi ja inimõiguste järelevalve, demineerimine ja valimiste järelevalve, ning avaldab lugupidamist UNMISes osalevatele riikidele;
 5. rõhutab maamiinide probleemi tõsidust Lõuna-Sudaanis ning palub rahvusvahelist üldsust, Sudaani valitsust, Sudaani rahva vabastusliikumist ja teisi osalejaid viivitamatult korraldada demineerimine, et puhastada teed ning võimaldada riigi sees ümberasustatuil ja põgenikel oma kodudesse naasta;
 6. on seisukohal, et sõja lõpp võimaldab Lõuna-Sudaani majanduslikku arengut;
 7. tunnustab hariduse tähtsat rolli arenguprotsessis ning vajadust taastada haridusasutused;
 8. palub Sudaani valitsusel ja Sudaani rahva vabastusliikumisel kasutada üldises rahukokkuleppes sätestatud ressursside jagamise alusel saadavat naftatulu arengu eesmärgil, nii et Sudaani rahvas näeks rahust saadavat kasu; palub Sudaani valitsusel ja Sudaani rahva vabastusliikumisel vähendada sõjalisi kulutusi ning suurendada kulutusi tervishoiule ja haridusele;
 9. väljendab suurt muret Issanda vastupanuarmee tegevuse pärast Lõuna-Sudaanis ja Ugandas;
 10. tervitab Sudaani ja Uganda valitsuse head koostööd Issanda vastupanuarmee jälitamisel ning ärgitab laiendama olemasolevaid piiriüleseid leppeid;
 11. võtab teadmiseks Sudaani sõjaväe avalduse, et nad ei jälita Issanda vastupanuarmee lapssõdureid, ja rõhutab asjaolu, et Issanda vastupanuarmees võitlevad lapssõdurid on sundvärbamise ohvrid ning neid tuleb kohelda kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonidega;
 12. palub naftaettevõtetal täielikult järgida mäetööstuste läbipaistvusalgatust ja rahvusvahelisi vabatahtliku julgeoleku põhimõtteid; kutsub komisjoni üles seda oma ettevõtete sotsiaalse vastutuse poliitikate suhtes jälgima;
 13. avaldab kahetsust, et Sudaani valitsemine on aastakümnete jooksul viinud teatavate kogukondade ja piirkondade majandusliku ja poliitilise marginaliseerumiseni ning et see olukord on halvendanud konflikti Darfuris;

14. võtab teadmiseks enamiku poolte kasvanud teadlikkuse Darfuri jaoks pigem poliitilisest kui sõjalisest lahendusest ning nõuab seetõttu pooltel suuremat positiivset tegevust kohapeal, mis on ainus viis konflikti lõpetamiseks;
15. kutsub Sudaani valitsust, Sudaani vabastusliikumist/-armeed ning õigluse ja võrdsuse liikumist ka aktiivsemalt osalema Abuja (Nigeeria) rahuprotsessis ning nõuab, et kõik Darfuris osalevad pooled peaksid rangelt kinni üldisest rahukokkulepest;
16. kutsub valitsust ja mässulisi jõude täitma Aafrika Liidu nõudmisi, naastes 2004. aasta detsembri sõjaliste positsioonidele, korraldades valitsuse miilitsa, "rahva kaitseväge" desarmeerimise, teavitades AUCFC-d mässuliste positsioonidest ning lõpetades rünnakud humanitaarabipersonali vastu, võimaldades neil selle asemel kogu territooriumil vabalt töötada;
17. toetab ettepanekut suurendada Aafrika Liidu kohalolekut Darfuris kuni 6 000 sõjaväelaseeni;
18. tervitab asjaolu, et Sudaani valitsus on oma sõjaväelennukid Darfuris alla toonud ning palub tal teha sama rünnakuhelikopteritega, järgides üldist rahukokkulepet;
19. kutsub Sudaani valitsust üles tagama, et vägistatud naised saaksid enne juhtunust teatamist või juhtunust teatamisel ravi ning et tehtaks kõik jõupingutused politsei edasiseks koolitamiseks seksuaalse ja soopõhise vägivalda küsimustes, ning tervitab selles suhtes vägistamistest teatamise korra muudatust (vormi nr 8 täitmist ning meditsiini-VVODEle võrdsuse andmist, tunnustamaks neid ravikeskustena), nagu justiitsminister delegatsioonile avalikustas;
20. tervitab ÜRO julgeolekunõukogu 31. märtsi 2005. aasta otsust anda olukord Darfuris Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse kooskõlas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi artikli 13 punktiga b, ning palub Sudaani valitsusel prokuröriaga täielikku koostööd teha;
21. kutsub kõiki Sudaani konfliktides osalevaid pooli mitte värbama ega kasutama alla 18-aastaseid lapssõdureid ning kutsub Sudaani asutusi üles kaitsma ümberasustatud lapsi, eelkõige saatjata alaealisi, nagu sätestatud asjakohastes konventsioonides;
22. kutsub Sudaani valitsust ning Tšaadi, Liibüa ja Kesk-Aafrika Vabariigi valitsust üles kehtestama piirkonnas rangema kontrolli käsirelvade kaubanduse üle;
23. avaldab lugupidamist humanitaaritöötajate tööle, sealhulgas ÜRO asutustele, Punase Risti ja Punase Poolkuu perekonnale, ECHO-le, rahvusvahelistele VVODEle nende pühendumise eest ning palub kõikidel pooltel Darfuris neid mitte ahistada ega nende tegevust takistada; humanitaartöötajad peavad olema vabad, et osutada abi ja teha oma tööd vastavalt nende volitustele, rollile ja kohustustele;
24. mõistab sügavalt hukka 22. märtsil 2005. Nyala ja Kassi vahelisel teel toimunud raporteeritud rünnakud rahvusvaheliste VVODEle ja humanitaartöötajatele, mille lõppohvriteks olid inimesed, keda need organisatsioonid aitavad;
25. tervitab Darfuris lähinädalatele planeeritud hepatiidi- ja meningiidivastase massilise vaksineerimise kampaaniaid;
26. palub Hartumi osariigi ametiasutusi piirata riigi sees ümberasustatute majade lammutamist ning paremini koordineerida riigi sees ümberasustatute Shikanist El Fatehi ümberasustamise planeerimist, sealhulgas toetada kogukonna arengut, et minimeerida ebaseaduslikult asustatud piirkondadest ümberasustamise negatiivseid mõjusid;
27. kutsub rahvusvahelist üldsust üles jätkama oma humanitaar- ja arenguabi Sudaani põgenike kogukondadele ja nende vastuvõtjatele Tšaadis ning andma Sudaani ja Tšaadi kodanikuühiskonnale kui rahu-partneritele rohkem õigusi;
28. teeb kaesesimeestele ülesandeks edastada käesolev resolutsioon AKV-ELi nõukogule, Euroopa Komisjonile, Euroopa Liidu Nõukogule, Sudaani valitsusele, Aafrika Liidule, IGADile, Ameerika Ühendriikide, Kesk-Aafrika Vabariigi, Tšaadi, Hiina, Egiptuse, Eritrea, Liibüa, Norra, Venemaa ja Uganda valitsusele ning ÜRO peasekretärile.

RESOLUTSIOON ⁽¹⁾**olukorra kohta Aafrika Suurte järvede piirkonnas**

AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee,

- mis kogunes Bamakos (Mali) 18.–21. aprillil 2005,
- võttes arvesse kodukorra artikli 17 lõiget 2;
- A. arvestades, et rahu, stabiilsust ja arengut Suurte järvede piirkonnas takistavad jätkuvalt mitmed väljakutsed;
- B. arvestades, et loodusvarade järjepidev ebaseaduslik eksploateerimine Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV) ässitab jätkuvalt konflikti ja on kogu piirkonnas julgeoleku puudumise allikas;
- C. arvestades, et selle piirkonna riike seovad omavahel seotud konfliktide ajalugu ning sagedased piiriülelised põgenikevood ning neil on sarnased konfliktijärgsed õigusemõistmise ning inimõiguste kaitse vajadused;
- D. olles mures inimeste kasvava vaesuse pärast Suurte järvede piirkonnas ning kriitilise humanitaarolukorra pärast, mida iseloomustab ümberasustatute ja põgenike suur arv;
- E. arvestades, et konflikti põhjustega tuleb tegeleda, eelkõige endiste võitlejate demilitariseerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise, põgenike repatrieerimise, riigi sees ümberasustatud inimeste ümberasumise ning elujõuliste majandusarengu programmide kaudu;
- F. olles šokeeritud asjaolust, et seksuaalset vägivalda ja vägistamist kasutatakse sõjarelvadena;
- G. arvestades, et Rwanda liigub sadade tuhandete genotsiidis süüdistatud inimeste kohtuprotsessi poole ning Burundi ja KDV taastavad oma riiklikke kohtusüsteeme ning käivitavad tõe- ja taastuskomisjone;
- H. arvestades, et Haagis asuv Rahvusvaheline Kriminaalkohus pidas 2005. aasta märtsis esimese istungi, uurimaks KDVs väidetavalt toimepandud sõjakuritegusid;
- I. arvestades, et on kaardistatud strateegiad Dar Es Salaamis 2004. aasta novembriks allkirjastatud regionaalse julgeoleku, stabiilsuse ja arengu pakti rakendamiseks;
- J. arvestades, et Suurte järvede piirkond oma kohutavate humanitaar- ja sotsiaal-majanduslike probleemidega väärib laiaulatusliku arengupaketi edendamist;
- K. arvestades, et KDV on äärmiselt hapras üleminekuetapis ning seisab pärast demokraatlikke valimisi elujõuliste institutsioonide loomise raske ülesande ees;
- L. arvestades, et viivitused 2005. aasta valimistel KDVs roiutavad stabiilsust igatsevaid inimesi, nagu teatas ÜRO peasekretär Kofi Annan;
- M. arvestades, et Ituri piirkonnas ning Põhja- ja Lõuna-Kivu provintsid ei ole siiani rahu; arvestades, et ÜRO väed on tõhustanud oma operatsioone Ituris;
- N. arvestades, et Interahamwé ja endise FARi küsimus on Rwanda ja KDV suhetes tõeline probleem ning muudab kahe riigi vaheliste heade suhete loomise raskeks;
- O. märkides FDLRi kohustust desarmeerida ja teha koostööd Rwanda rahuprotsessis ning ergutades FDLRi tegema kõiki jõupingutusi selle eesmärgi täitmiseks;

(¹) AKV-EL parlamentaarse ühisassamblee poolt vastu võetud 21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

- P. arvestades, et KDV territooriumil asuvate relvastatud rühmituste desarmeerimine vastavalt 1999. aasta Lusaka lepingule ning 2002. aasta Pretoria lepingule on olulisem kui kunagi varem;
- Q. arvestades, et Kongo valitsuse rekonstrueerimisingutused ei saa anda oodatud tulemusi ilma tõelise rahuta piirkonnas;
- R. arvestades, et Burundi on arengumaade järjestuses vaesusest kolmas riik ning selle etniline tasakaal jääb potentsiaalselt destabiliseerivaks küsimuseks ajal, mil riik püüab oma poliitilist üleminekut lõpule viia;
- S. arvestades, et 90 % elanikkonnast hääletas uue põhiseaduse poolt;
- T. arvestades, et põhiseaduse kohaselt peab Burundi naiste esindatus avalikes asutustes olema umbes 30 %, mis on selle riigi ajaloos enneolematu meede;
- U. arvestades, et uue põhiseaduse vastuvõtmine on esialgne etapp, millele järgneb rida valimisi eesmärgiga ratifitseerida võimude jagunemine kõikidel tasanditel;
- V. olles mures Issanda vastupanuarmee jätkuvate metsikuste pärast Põhja-Ugandas;
- W. arvestades, et Aafrika Liidu "rahu ja julgeoleku nõukogu" nõuab "Aafrika Liidult julget tegutsemist" aktiivsema osalemise näol meetmetes, millega tagatakse Rwanda ebaseaduslike relvastatud rühmituste relvade loovutamine; arvestades, et Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut abistada selles Aafrika Liidu korraldatavas operatsioonis;
- X. arvestades, et Haagis asuv Rahvusvaheline Kriminaalkohus võib peagi väljastada Ugandas asuva Issanda vastupanuarmee kõrgemate ülemate vahistamismääruse;
1. kutsub Suurte järvede piirkonna riigipäid ja valitsusjuhte edendama olemasolevate piirkondlike rahu ja arengu instrumentide tõhusat rakendamist, et tagada ja konsolideerida piirkondliku rahu ja julgeoleku alused;
 2. rõhutab, et Aasia tsunamile ning Sudaani 20-aastase tsiviilsõja lõpetanud rahuleppe allkirjastamisele järgnenud ressursid ei tohiks hajutada tähelepanu sellelt konfliktidest lõhestatud piirkonnalt;
 3. nõuab, et lõpetataks inimõiguste rikkujate vastutuselevõtmatus, mis seda piirkonda on iseloomustanud, ning rõhutab, et komisjon peaks ärgitama rahastajariike ja ÜRO asutusi toetama vastutusmehhanisme, sealhulgas reformitud riiklikke kohtusüsteeme;
 4. kutsub Suurte järvede piirkonna riike muutma karistamatuse kõrvaleheitmine õigusriigi tugevdamise sammude nurgakiviks, sest õigusriik on ainus tagatis pikaajalisele rahule ning ohvrite õigusele nõuda erapoletus kohtus tõhusat hüvitust;
 5. nõuab, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus laiendaks oma uurimise ulatust kogu piirkonnale ning algataks kiiresti menetluse kõige tõsisemate kuritegude eeldatavate toimepanijate vastu, olenemata nende praegustest võimalikest vastutavatest positsioonidest;
 6. kutsub piirkonna valitsusi ja Euroopa riike üles tegema Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga täielikku koostööd;
 7. kutsub piirkonna neid riike, mis ei ole seda veel teinud, ratifitseerima Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi, võtma vastu riiklikke õigusakte statuudi sätete kohandamiseks ning ratifitseerima Aafrika Inimõiguste ja Rahvaste Õiguste Kohtu asutamisharta lisaprotokollile selle artikli 34 alusel tehtava avaldusega, muutes seeläbi võimalikuks kohtu kaudu hüvitamise üksikisikute puhul;
 8. mõistab sügavalt hukka Suurte järvede piirkonnas toime pandud arvukad seksuaalse vägivalla juhtumid, eelkõige naiste ja tütarlaste vägistamise;

9. tervitab asjaolu, et mõned Suurte järvede piirkonna riigid on järginud NEPADi Aafrika vastastikuste eksperdihinnangute mehhanismi hea valitsemistava ja majanduskasvu edendamiseks ning ergutab neid, kes seda veel ei ole teinud, seda dokumenti järgima;
10. kutsub kõiki pooli ja rahvusvahelist üldsust üles võitlema kõikide inimõiguste rikkumiste ja väärkohtlemistega ning võtma kõik meetmed nende kuritegude toimepanijate kohtu alla andmiseks asjakohastes rahvusvahelistes kohtutes;
11. nõuab Suurte järve piirkonna riikide territoriaalse ühtsuse austamist ning kutsub eelkõige KDVD ja konflikti kõiki pooli üles austama ja järgima 2003. aasta rahulepinguid ning ÜRO julgeolekunõukogu asjakohaseid resolutsioone;
12. ärgitab Rwandat jätkama jõupingutusi endiste mässuliste integreerimiseks kodanikuühiskonda ja sõjaväkke;
13. väljendab muret jätkuvate tõsiste rahutuste üle Ituri ringkonnas ning Põhja- ja Lõuna-Kivu provintssides ning nõuab välismaiste relvastatud rühmituste viivitamatud väljaviimist;
14. nõuab relvaembargo järgimist ning vastuvõetud mehhanismide tõhusat rakendamist;
15. kutsub ÜRO julgeolekunõukogu üles kehtestama sanktsioone (liikumispiirang, varade blokeerimine) isikutele (kodanikele ja välismaalastele), kes on leitud olevat süüdi AKV riikide rüüstamises konflikti- ja konfliktijärgses olukorras;
16. arvab, et Dar Es Salaami deklaratsiooni rakendamine on kindel alus rahu kehtestamiseks Suurte järvede piirkonna riikide vahel, austades kõikide asjaomaste riikide territoriaalset ühtsust;
17. kutsub Euroopa Komisjoni ja nõukogu üles toetama rahastamise teel ja kõikide muude vahenditega Dar Es Salaami deklaratsiooni rakendamist;
18. rõhutab KDVs viibivate ÜRO missioonide (MONUC) elulist tähtsust ning kutsub rahvusvahelist üldsust ning ELi ja tema liikmesriike üles saatma oma vägesid moodustama tugevdatud MONUCi rahuvalvejõudude selgroogu;
19. kutsub Euroopa Liitu üles tagama vajalik rahastamine ja logistikatugi, võimaldamaks Aafrika Liidul koostöös MONUCi ja Kongo ühendatud sõjaväega ning ÜRO mandaadi alusel (harta VII peatükk) tagama endisele Rwanda juhtkonnale lojaalsete ning KDV territooriumil viibivate relvastatud rühmituste loobumine relvadest;
20. kutsub Kesk-Aafrika riikide majandusühendust (ECCAS) üles aktiivselt toetama rahuprotsessi konsolideerimist Suurte järvede piirkonnas ning stabiilsuse ja julgeoleku saavutamise meetmeid Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
21. märgib murelikult riigi sõdurite ja politseinike tasustamise ja koolituse puudust, mis iseenesest on oluline julgeolekurisk; kutsub ELi ja rahvusvahelist üldsust üles abistama KDV riikliku sõjaväe rahastamisel, koolitusel ja varustamisel ning võimaldama tal mängida rolli välismaiste relvastatud rühmade desarmeerimisel ning valimiste julgeoleku tagamisel;
22. ärgitab nõukogu kaaluma kiireloomulise küsimusena uut Euroopa Liidu missiooni KDVs sarnaselt ARTEMISe operatsiooniga, et suurendada julgeolekut riigi idaosas, eelkõige Rwanda ja KDV vahelisel piiril;
23. nõuab valimiste korraldamist põhiseadusega ettenähtud perioodil, et KDV inimesed saaksid vabalt ja demokraatlikult valida oma juhid, ning ärgitab rahvusvahelist üldsust andma endast parima käimasoleva demokraatliku protsessi toetamiseks;

24. mõistab hukka rahvusvahelise humanitaarõiguse jämedad rikkumised, sealhulgas seksuaalse vägivalda tsiviilelanike vastu, mille panid toime relvastatud rühmad Burundis; toetab käimasolevaid läbirääkimisi Burundi valitsuse ja Palipehutu-FNLI vahel ning ärgitab viimast rakendama oma deklaratsiooni ning lõpetama vaenuavaldused, pidades silmas lõpliku rahu tagamist Burundis;
 25. väljendab toetust ÜRO Burundi erimissiooni soovitusel luua töö- ja lepituskomisjon ning uuriv erikolleegium Burundi kohtusüsteemis, mis tegeleks genotsiidi, inimvastaste kuritegude ning sõjakuritegude toimepanijatega;
 26. rõhutab Burundis 2005. aasta veebruaris korraldatud edukat rahvahääletust uue põhiseaduse vastuvõtmiseks ning sellel osalemise kõrget taset;
 27. kutsub kõiki pooli Burundis liikuma kiiresti rahulepingute rakendamise suunas ning mitte sooritama toiminguid, mis võivad rahuprotsessi ning valimiste korraldamist kahjustada;
 28. rõhutab, et Burundi uus põhiseadus on oluline samm rahu ja stabiilsuse teel selles riigis ning kogu Suurte järvede piirkonnas;
 29. väljendab muret toidupuuduse süvenemise üle Burundis ning tema majanduse tõsise nõrgenemise üle;
 30. kutsub rahvusvahelist üldsust, eelkõige Euroopa Liitu üles abistama näljaohus piirkondi, eriti Burundit, KDV idaosa ja Põhja-Ugandat;
 31. kutsub rahvusvahelist üldsust üles keskendama rohkem tähelepanu konfliktile Põhja-Ugandas;
 32. kutsub kõiki pooli, eelkõige rahvusvahelist üldsust üles astuma viivitamatuid samme, lõpetamaks relvade levik Suurte järvede piirkonna konfliktitsoonidesse;
 33. teeb kaasesimeestele ülesandeks edastada käesolev resolutsioon AKV-ELi nõukogule, Euroopa Komisjonile, Euroopa Liidu Nõukogule ning ÜRO ja Aafrika Liidu peasekretäridele.
-

21. aprill 2005

Bamako deklaratsioon millenniumi arengueesmärkide kohta ⁽¹⁾

Meie, Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna ja Euroopa Liidu parlamentaarse ühisassamblee liikmed, kohtudes 18.–21. aprillil 2005 Malis Bamakos, avaldame oma vankumatut toetust uuendatud ülemaailmsele jõupingutusele tagamaks millenniumi arengueesmärkide saavutamine.

Millenniumivahetusel kohtusid meie juhid ÜRO Peaassamblee erakorralisel istungjärgul ning leppisid kokku 2015. aastaks äärmises vaesuses elavate inimeste osakaalu vähendamisele suunatud programmis;

Maaailma riikide juhid otsustasid töötada millenniumi arengueesmärkide saavutamise nimel, tunnistades, et vaesuse likvideerimine on ülemaailmne väljakutse. Selle saavutamine on kogu inimkonna ühistes huvides. Kindlaks on määratud mitmeid meetmeid, on võetud kohustusi ja lepitud kokku näitajates, millega millenniumi arengueesmärkide täitmist mõõta.

Samas kui ÜRO Peaassamblee teeb ettevalmistusi millenniumi arengueesmärkide kord viie aasta jooksul toimuvaks läbivaatamiseks, oleme ärevuses kasvavatest märkidest selle kohta, et me ei ole ülemaailmse ühendusena praegu teel millenniumi arengueesmärkide saavutamisele. Usaldusväärne uuring on näidanud, et:

- vaeste arv Aafrikas mitte ei vähene, vaid kasvab 319 miljonilt 1999. aastal 404 miljonini 2015. aastaks;
- edusammud ei ole olnud piisavad soolise ebavõrdsuse kaotamiseks;
- Kariibi mere, Vaikse ookeani piirkonna ning Aafrika väikesaariiriikide inimesed seisavad globaalse ilmutusega seostatavate, sagedasemate ja tugevamate tormide ja üleujutuste tulemusena üha suuremate väljakutsete ees;
- praegusel suunal liikudes kulub 2015. aastaks täitmist vajavate arengueesmärkide saavutamiseks rohkem kui 100 aastat.

Parlamentaarne ühisassamblee ⁽²⁾ esindab arvestatavat osa maailma valitud esindajatest. Kutsume oma juhte üles pühendama end kõrgeimal tasandil uuendatud jõupingutusele, saavutamaks millenniumi arengueesmärke aastaks 2015. Eelkõige toetame nõudmisi anda “suur tõuge”, sealhulgas määrata kindlaks uued algatused protsessi kiirendamiseks. See peab hõlmama vähemalt järgmist:

- uued laiaulatuslikumad võlgade kustutamise ja vähendamise meetmed kontekstis, kus Sahara-aluse Aafrika — välja arvatud Lõuna-Aafrika — kogu välisvaluutavõlgnevus on vastuvõetamatul tasemel 186,7 miljardit USA dollarit, võrreldes geograafilise kogutoodanguga 217 miljardit USA dollarit, ning võlgade tagasimaksmine ja laenude teenindustasud ületavad jätkuvalt abisummasid;
- sammud õiglaste kaubandusreeglite tagamiseks arengumaade jaoks, et nad saaksid laiendada toodete eksporti juhtudel, mil neil on konkurentsieelis või selle saavutamise võimalus, kõrvaldades tariifi- ja muud tõkked ning kaotades põllumajanduse eksporditoetused, mis takistavad arengumaade ekspordi arengut, kehtestamata seejuures arengumaadele ebaõiglasi vastastikuseid kohustusi;
- tõhusam partnerlus suutlikkuse tõstmise ning tootva majanduse piirangute küsimuste lahendamiseks, mida paljud peavad põhilisteks tõketeks, mis takistavad arengumaade tõhusat integratsiooni maailmajandusse;
- oluliselt suuremad jõupingutused üldise alghariduse saavutamiseks, pöörates erilist tähelepanu tütarlaste haridusele ja soolisele võrdõigusslikkusele ning kõikide tervishoiuvaldkondade, sealhulgas reproduktiiv-tervishoiu edendamisele, ning suurendama laias valikus seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuteenuste rahastamist;

⁽¹⁾ AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee poolt vastu võetud 21. aprillil 2005 Bamakos (Mali)

⁽²⁾ Parlamentaarne ühisassamblee koosneb 77 AKV riigi parlamendi liikmetest ning 25 Euroopa riigist pärinevatest Euroopa Parlamendi liikmetest.

- keskkonnakaalutluste süvalaiendamine kõikidesse poliitikavaldkondadesse, et saavutada säästvat arengut;
- tunnustades, et kõik see nõuab arengumaadele suunatud ressursside suurendamist vähemalt täiendava 50–70 miljardi USA dollari võrra.

Kutsume ELi liikmesriike üles tagama Euroopa Ülemkogu poolt 2002. aasta märtsis Barcelonas võetud kohustuste viivitamatu rakendamise, sealhulgas:

- ajalise raamistiku kehtestamine kõikidele 15 liikmesriigile, kes 2002. aastal nõustusid Barcelona kohustustega saavutada ÜRO sihtmäär 0,7 % rahvamajanduse kogutulust varakult enne 2015. aastat, kusjuures realistlik iga-aastane kasv viib ELi 2009. aastaks keskmiseni 0,51 %;
- uurida uuenduslikke täiendavaid rahastamisallikaid;
- jõupingutused sellise olukorra kõrvaldamiseks, milles vaeste riikide võlg ületab nende võimet tulevikus võlga tasuda, et suurendada riiklike kulutusi millenniumi arengueesmärkide saavutamiseks;
- kaubandusega seonduva abi suurendamine;
- tähtajad väikese sissetulekuga riikidele kaupade ja teenuste turule täieliku juurdepääsu tagamiseks aastaks 2010;
- tähtaeg arengumaade põllumajandusettevõtjate jaoks turgu moonutavate põllumajanduse eksporditoe- tuste täielikuks kaotamiseks;
- tõhusam ühtne poliitika, et maksimeerida muude poliitikavaldkondade meetmete positiivset mõju arengupoliitikale ning vältida teiste poliitikate negatiivset mõju arengupoliitikale.

Kutsume ELi riike, teisi tööstusriike ja üleminekuriike üles olema avatud uutele ettepanekutele ja kohustus- tele, mis võidakse millenniumi arengueesmärkide läbivaatamise protsessis teha või kindlaks määrata.

Kutsume AKV riike üles täielikult rakendama millenniumi arengueesmärkide protsessi ühe osana võetud kohustusi, sealhulgas:

- korruptsioonivastane võitlus;
 - riiklike kulutuste parem haldamine;
 - seadusandlike meetmete edendamine tagamaks, et vaesed, naised ja teised ebasoodsas olukorras olevad rühmad saaksid majanduselus täielikult osaleda;
 - valdkondlike poliitikate tugevdamine sotsiaalsektoris, sealhulgas tervishoiusektoris;
 - alghariduse kiiralgatuse toetamine.
-